

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă de editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1-1938, Trih. Arad

ARAD, ANUL 54, No. 237,

1939. október 18., szerda

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GEZA

Az összhang felé

Az ország magyarságának közvéleménye fokozott figyelemmel fogadta azokat a jelentéseket, amelyeket a Romániai Magyar Népközösség központja adott ki az itt élő magyarság vezetőinek bucuresti-i tárgyalásairól. Gazdasági, közművelődési és társadalmi közkérdéseinket foglalta össze az a terjedelmes memorandum, amelyet a Népközösség vezetősége és a parlamenti csoport tagjai a kormányhoz nyújtottak be és alkalmuk volt megállapítani, hogy a kormány illetékes ténylezői a legnagyobb tárgyilagosággal szakmai kérdések szerinti csoportosításban vizsgálták meg az előterjesztéseket, amelyeknek legtöbbjében érdemben azonnal intézkedést is tettek. Mi itt elsősorban az aradi magyar evangélikus egyházi szervezet működésének elismertetésére gondolunk. Arad Siliu Dragomir dr. kisebbségi miniszter, továbbá Zigre Nicolae dr. kultuszminiszter kijelentése értelmében teljes egyenlőséget nyert a többi kisebbségi egyházakkal, amely azt jelenti, hogy vezetőiknek továbbra is elismert és törvényesen biztosított joga lesz a püspöki teendők gyakorlása, egyben biztosítják számára az állam méltányos anyagi támogatását is. Ugyanez a helyzet nyert tisztázást a királyi- és melléki református egyházkerület esetében is.

A kisebbségi magyarság népi közösségének létérdekei eddig sem a hivatalos címekért folytatott törekvésekben nyilvánultak meg, hanem abban a célirányos, lankadatlan erőfeszítésben, hogy a mindenkor kormány mindenkor ténylezői a sürgősséggel intézkedések reális szükségességéről az állampolgári egységességnek szellemében győzzék meg. Ennek a reálpolitikai elvnek elismertetése és gyakorlati érvényesítése annál is inkább fontossá vált, mert a közélet különböző területein a felmerült magyar kisebbségi kívánások felvetését olyan jelenségek tették sürgős módon szükségessé, amelyekből azt lehetett megállapítani, hogy a legtöbb esetben egyszerű adminisztratív intézkedéssel kiküszöbölhetők. Számos esetben nyert megállapítást a kormány részéről, hogy alsóbb közigazgatási intézmények magatartása a kormány kisebbségi vonatkozású rendelkezéseivel kapcsolatosan igen gyakran nem állnak összhangban. Az állampolgárság, a rekvirálási intézkedések gyakorlati végrehajtása ennek a ténynek felismerése egyben nyert máris nyilvánoslag. Argetolau miniszterelnök a maga részéről is nyomatékosan jelentette ki, hogy mennőre szükségesnek tartja a legelőkeltebb együttműködést, egyben mindenkorra vállalta a döntőbíró hasznos szerénét mindazon gyakorlati nehézségekben, amelyek esetleg még a jövőben felmerülhetnek a kormány intézkedései és a magyar intézményekkel kapcsolatos gyakorlati alkalmaztatásuk között. A miniszterelnök szavainak értékes és komoly nyomatékot ad az egész ország közvéleménye előtt az a gyakorlati mód, amellyel maga a kormány mutat jó példát az alantas állami szervek valamennyi fóruma számára. Így Ralea munkaügyi miniszter, az új céhtörvényjavaslat alkotója jelentette ki, hogy bár a céhtörvényjavaslat a „nemzeti” kifejezést használja valamennyi cél-üggyel kapcsolatos intézkedés esetében, ez a kifejezés az alkotmány szellemében nem a többségi néprétegek kizárólagosságát jelenti, hanem a román állam valamennyi teljes jogú polgárát, azok etnikai származásától teljesen függetlenül. Amidőn ezt a tiszta és világos magyarázatot a magyarság vezetői köszönettel vették tudomásul, ugyancsak megnyugvással fogadták a szakminiszter azon közlését, amelyben nyomatékkal szövegezte le, hogy valamennyi létező és tisztas történelmi múlttal rendelkező romániai magyar szakmai szervezet hangsúlyosabb véglegesnek tekintni és ezzel még az árnyékát is elhárítja annak a lehetőségnek, hogy bármilyen vonatkozásban ezeket a magyar szakmai intézményeket a maguk népi jellegétől megfosztva a végrehajtás során bárhol beolvasszák a kisebbségi

Az ország hódolata az Uralkodó előtt

Aradváros vezetőségének üdvözlő-távirata — A külföldi sajtó hódolatteljes megnyilatkozásai

Bucurestiből jelentik: Az Ateneul Romanban lezajlott nagyvárany ünnepség után a társadalom minden rétegének képviselőiből alakult bizottság a királyi palotába ment, hogy az ország hódolattal töltsönja Őfelsége előtt. Annak előnére, hogy ez a fogadás nem volt bevéve a programba, Őfelsége fogadta a Valcovici professzor, a Nemzeti Ünneplés Frontja vezértitkárnak vezetése melletti bizottságot. A küldöttségben a következő személyiségek vettek részt: Gh. Apas-toleanu, Herescu professzor, Enescu Gh., Baesti Petre, Gitescu I., Vantu I. G., Gherman Eftimie, Tautu, Iacobescu Geamanu, Grigoriuciu Szenator, Schileriu mérnök, Sandulescu Al., az újságíró szindikátus elnöke, Georgescu-Delafra, Radulescu mérnök, Oresanu tanár, Valcovici professzor jókívánságait fejezte ki Őfelsége előtt a Front nevében. Őfelsége megköszönte a jókívánságokat, utána pedig elbeszélgetett a küldöttség tagjaival az felvilágosítást kért az országban uralkodó állapotokról.

Aradváros távirata

Őfelsége II. CAROL király negyvenhatodik születésnapja alkalmából Aradváros vezetősége is üdvözlő táviratot küldött az Uralkodónak, amelynek szövege a következő:

ŐFELSÉGE II. CAROL KIRÁLYNAK, BUCURESTI.

— Személyesen és, mint Aradváros lakosságának szószólója, végtelen csodálattal és legmélyebb tisztelettel továbbítom Felsőged születésnapja alkalmából legtiszteltebb szerencsekívánatainkat. Szeretett hazánk felvirágzása érdekében kívánunk Felsőgednek hosszú életet és egészséget. Isten éltesse Felsőgedet.

VLAD ALEXANDRU tábornok,
Aradváros polgármestere.

VI. György és Hitler üdvözlő-táviratai

Berlin. (Rador.) Hitler kancellár tegnap üdvözlő táviratot küldött Őfelsége II. Carol király születésnapja alkalmából.

London. (Rador.) VI. György király tegnap, Őfelsége II. Carol királynak 46. születésnapja alkalmából üdvözlő táviratot küldött.

Sir John Monk, a diplomáciai testület helyettes marsallja, megjelent a román követségben és a kormány nevében szerencsekívánatait fejezte ki a londoni román nagykövét előtt.

Ünnepi istentiszteletek a különböző külföldi fővárosokban

Berlin. (Rador.) Őfelsége II. Carol király szü-

letésnapja alkalmából az ortodox székesegyházban Te Deum volt, amelyen résztvett a román követség teljes személyzete. Radu Crutescu vezetésével, valamint a berlini román kolónia. Az istentisztelet Vasile metropolita tartotta nagy papi segédlettel.

Belgrád. (Rador.) Az uralkodó születésnapja alkalmából a belgrádi román követség a görög-keleti katedrálisban délelőtt 11 órakor istentiszteleten vett részt.

Brüsszel. (Rador.) Románia uralkodójának születésnapja alkalmából a brüsszeli ortodox templomban Alexandru püspök nagyszámú papi segédlettel istentiszteletet tartott, amelyen Radulescu Medvedinti követségével megjelent a királyi követség személyzete, a diplomáciai testület képviselői, a belga hatóságok vezetői, a konzulátusi kar tagjai, Carton de Wiard grófnő, a volt front-harcosok kiküldöttei, a román kolónia tagjai és a belga politikai és az újságíróvilág képviselői.

Berlin. (Rador.) Valamennyi nemzet lap közli azt a táviratot, amelyet Hitler kancellár intézett II. Carol királyhoz születésnapja alkalmából. A Deutsche Allgemeine Zeitung bucurestii levelezője beszámolt arról, hogy hogyan nyilvánult meg a román sajtóban és a lakosság körében az uralkodó ünneplése. A lap emlékeztet II. Carol király tevékenységére, amelyet szociális téren a hadseregbe vonakozóan végrehajtott. Románia uralkodója — írja a lap — politikai téren olyan uton vezeti országát, amely rendkívül nehéz, de viszont biztosítja az ország függetlenségére és semlegességre vonatkozó kívánását.

Iszambul. (Rador.) II. Carol király születésnapja alkalmával a török sajtóban számos hódolatteljes cikk jelent meg és ezekben a lapok azon örömlüknek adnak kifejezést, hogy a török nép a baráti és szövetségi ország nemzeti ünnepében egyformán veszi ki részét.

Az olasz sajtó méltatása

Róma. (Rador.) A Messagero, Popolo di Roma, Tribuna és a Giornale D'Italia hosszú cikkeket szentelnek II. Carol király születésnapjáról. A Popolo di Roma ezeket írja:

Románia uralkodója megértette, hogy milyen nehéz feladatot kell teljesíteni, akkor amikor dicsőséges elődeinek művét szilárd alapokra fektette. Az uralkodó fáradhatatlan tevékenységet fejt ki naponta és sikerült is neki hazafias fegyverekben egyesíteni a román népet. Az uralkodó megértette, hogy a mai nehéz időkben nem szabad elaprózni a nemzeti energiát és ő képezi az aktív és tekintélytisztelettel rendelkező monarchia legfőbb alapját.

Az új román alkotmány irányát jelent a mai időknek megfelelően. II. Carol király utasításai

nek meg a többségi szakmai szervezetek. Ennek a kérdésnek gyakorlati jelentőségére éppen az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet esetében külön is rámutatunk az Aradi Közlöny szakrovatának vezetőhelyén. A jogszabály törvényes elismerése az EMGE mintájára a másik, közművelődési jellegű erdélyi magyar intézmény, az ERDÉLYI MŰZEUM EGYLET esetében ugyanazt a magyar népi sajtó értékét kívánja biztosítani. Tudomány és társadalmi intézményeink részére, mint amint gazdasági vonatkozásban az EMGE számára helyeztek kiállításba és így tovább: a létező erdélyi magyar, inar és kereskedő-értékeinket tömöríteni kívánó szakmai szervezetek esetében is, amelyek magyar céh-alkotmányokként kezdenek meg működésüket az országos

céhtörvény keretei között. A szerzett jogok biztosításának ez a kormánygaranciája bizalommal töltheti el az illetékes szakmai ténylezőket arra vonatkozólag, hogy erőfeszítéseik nem maradnak meghiúsított kísérletek, hanem valóban életteljes és nagy jövőjű szakmai tömörülésekként képviselhetők az erdélyi magyar kultúra, az erdélyi magyar tudományosság, inar és kereskedelem értékeit az ország szakmai közéletének munkaterületein. A népi értékek érvényesítésének ez a kívánatos szabadsága az első komoly lépés az ország belső közéletének szakmai összhangja felé és ha az új céhtörvényjavaslat, a 119. szakasz megtárgyalás ki-egészítésével életbelépett, ez a tény történelmi jelentőségű fordulópontot lesz, hivatva jelenteni az egész nemzetgazdasági élet történetében. (I.)

szerint szervezték meg a Nemzeti Ujjászületési Front egységes politikai szervezetét. Ebben a szervezetben részt vesznek az állam keretein belül lakó kisebbségek is, akik itt megtalálják szellemi és anyagi kívánásaik kielégítését.

Bécs. (Rador). II. Carol király születésnapja alkalmával a bécsi román kápolnában Te Deum volt, amelyen megjelent Paunescu főkonzul vezetésével a konzulátusi személyzet és a román kolónia.

London. (Rador). A Daily Telegraphban Carol király születésnapja alkalmából cikk jelent meg, amely a román uralkodócsalád történelmével foglalkozik és, amelyben a cikk írója megemlékezik arról a munkáról és teljesítményről, amelyet II. Carol király uralkodása alatt végzett, hogy meg erősítse nagy elődjének kezdeményezéseit. Románia uralkodója éjjel-nappal dolgozik és semmit sem hanyagol el. A legutóbbi belpolitikai események beigazolták, hogy a király ura országának és külpolitikai téren a román kormány erejének és szakértelmének adta bizonyítékát, valamint annak is, hogy II. Carol király vezetése mellett e téren is megállja helyét. A Sunday Timesben Bowerly Baxter képviselő „Attikus” álnév alatt hosszú cikket írt Románia uralkodójáról, akivel szemben hódol-

latjeljes tisztelőtének ad kifejezést.

Athén. (Rador). Valamennyi görög lap meleg hangon emlékszik meg II. Carol király születésnapjáról és hangsúlyozza azt a nagy odaadást, amellyel Románia uralkodója népe boldogulásának érdekében dolgozik. Az Elfterion Vima leközli az uralkodó fényképét és ezeket írja:

Az a biztonság, amellyel Románia a mai világhoz viszonyítottan viselkedik, II. Carol király érdeme, aki népének hódolata közben vezeti az országot és kiérdemli az összes baráti államok részéről az őszinte tiszteletet.

Budapest. (Rador). Hétfőn ünnepezték a román követség épületében II. Carol király születésnapját. Déli 12 órakor a követségen istentisztelet volt, amelyet Imurean esperes celebrált. Az istentiszteleten Gheblescu külügyi megbízott vezetésével részt vett a követség és konzulátusi hivatal tisztviselői, családtagjaikkal, valamint Románia bécsi főkonzulja.

A magyar lapok megemlékeznek II. Carol király születésnapjáról és kiemelik, hogy a romániai lapok ez alkalomból tiszteletteljes üzeneteket küldtek, amelyekben kiemelik az uralkodó felelősségét és érdemeit.

Részleges visszavonulás a francia fronton

Német légitámadás újabb támadása a skót partvidék ellen — Részletes jelentések a Firth of Forth-i német-angol harcokról Saracsoglu török külügyminiszter hazautazott a szovjetkormány újabb javaslatával

Moszkva. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelentése szerint a török nagykövetség közölte a külföldi sajtó képviselőivel, hogy Saracsoglu kedden este elutazik Moszkvából. A 23 napig tartó tárgyalások ezzel még nem nyertek befejezést és az egyezményt megkötöni nem lehetett.

A Reuter ügynökség szintén közli, hogy Saracsoglu annak ellenére, hogy a tárgyalásokat még nem fejezték be, kedden éjszaka visszautazott Törökországba. Mértékadó körökben kijelentik, hogy Saracsoglu a szovjet kormány javaslatát is magával viszi, amelyet megvitatás végett kormányra elé terjeszt.

Ugyancsak Moszkvából jelenti a Német Távirati ügynökség, hogy az a német küldöttség, amely a szovjet fővárosban a német lakosság visszaszállításáról folytat tárgyalásokat, megérkezett Moszkvába. (Rador.)

Megkezdődött a közel egymillió német katona offenzívája a nyugati fronton

Berlin. A német véderő főparancsnokság jelenti: A francia csapatok tegnap kiűrték az erődítmények előtti lévő, általuk eddig megszállva tartott területek nagy részét és a határra, vagy a határon túlra mentek vissza. Az angol tengeri haderőket tegnap ismét sikerült megtámadni. Légi haderőnk több rajta, melyek nehéz bombavetőkkel voltak felszerelve, a skóciai partok mentén az angol hajóhad több egységét ledezték fel és az angol hadihajók közül kettőt a legnagyobb bombatámadás ért. Ezt az eredményt az ellenséges légvédelmi tüzérsg és az ellenséges vadászpilóták heves védekezése ellenére is sikerült elérni. Légvédelmünk tegnap 5 ellenséges repülőgépet lőtt le, köztük két angolt. Az egyik német tengeralattjáró parancsnoka jelenti, hogy a Royal Oak és Repulse nagy cirkálóit a Scapaflowi kikötőben támadta meg. Az Északi-tengeren és a Balti-tengeren a kereskedelmi háborút a legutolsó héten is eredménnyel folytattuk. Angol forrásból eredő jelentés szerint október 13-tól 15-ig 7 gőzöst süllyesztettünk el az Atlanti óceánon,

amelyeknek ürtartalma 53.396 tonna volt. Ezek között van az Emir Miguel nevű legnagyobb francia tartályhajó.

Beismeri a visszavonulást a francia jelentés is

Páris. A francia nagyvezérkar hivatalos jelentése a következőket mondja:

„Hétfőn, a délutáni órákban a Saartól keletre lévő 30 kilométeres vonalszakaszon a németek heves tüzérsgel támogatással második nagy támadásukat indították meg. Könnyű előretolt csapataink feladatuknak megfelelően, harcolva vonultak vissza. Az említett vonalon tüzérsgünk megállította az ellenség támadását. A francia parancsnokság 15 nappal előbb látva az események ilyen fordulatát, elhatározta azt, hogy más helyen használja fel azokat a francia hadosztályokat, amelyeket a német területen megindított offenzíva céljából vezetett a harcba annak idején, hogy így közvetve könnyítsen a lengyel csapatok helyzetén. Ezek a csapatmoz-

dulatok október 3-án végetértek és azóta csak a felülvétellel megbízott német csapatok voltak érintkezéskor az ellenséggel.

A német támadás visszavonulása során 20 tankot megsemmisített a francia tüzérsg.

Strassburgot kiűrték...?

Róma. Olasz lapok jelentései szerint a tegnapi német támadásban háromnegyed millió német katona vett részt. Ugy mondják, hogy a tegnapi támadás csak kezdet volt és rövidesen megindul az általános offenzíva. Londonból érkezett jelentések szerint az angol fővárosban háborús légkör uralkodik, állandóan újabb támadásokat várnak egy légitámadást, mint tengerit. Párisban is érzik, hogy jön a vihar és ezért állítólag az egész határsávját kiűrtették. A tegnapi nagyobb lendületnek eredményeképpen az olasz lapok hírei szerint egyes német csapatok már francia földre kerültek.

A Stampa párisi jelentése szerint Strassburgot a franciák kiűrtették. Az uccákon csak katonai csapatok és a polgári gárda járőrei láthatók.

„Megkezdődött a komoly háboru...”

Róma. A reggeli olasz lapok hangsúlyozták, hogy a Moseltől keletre történt német támadás és a nap folyamán a skóciai tengerpartok ellen végrehajtott első német légitámadással megkezdődött a komoly háboru. A lapok azt írják, hogy ezek a nagyobb támadások arra mutatnak, hogy a németi szocialisták gyors cselekvésre határozták el magukat.

Szabadságolások a francia hadseregben?

Párisból jelentik: A Havas távirati ügynökség közli: Annak érdekében, hogy az ország gazdasági élete ne szenvedjen semmi ben sem hiányt, azokat a katonákat, akik ma már nem nélkülözhetetlenek a területi hadseregben, Daladier miniszterelnök határozata alapján október 20-tól kezdődően hazahozzák. Elsősorban az 1930-31-es korosztályhoz tartozó altszereket és legénységi állományhelyeket küldik haza. (Rador.)

Kapitányból — tengernagy

Berlin. A Német Távirati Iroda jelentése szerint most, hogy szerencsésen visszatért az a német tengeralattjáró, amely megtorpedózta a Royal Oakot és a Repulse angol csatahajókat. Lehetővé vált a hivatalos jelentés kiadása ennek a támadásnak közelebbi körülményeiről is. Prím német sorhadnagy tengeralattjáróval behatolt a Scapaflow-i tengeröbölbe és az itt horgonyzó angol hadihajók közül a „Repulse”-ra és a „Royal Oak” csatahajókra torpedókat lőtt ki. A tengeralattjáró parancsnokának és legénységének erőfeszítésével arra vezettek, hogy az azonnal megkezdődött heves üldözés ellenére sikerült kivonni magukat az angol ellentámadás elől. A tengeralattjáró kedden reggel 9 órakor befutott az egyik német kikötőbe. Raeder német tengernagy a tengeralattjáró parancsnokának és legénységének üdvözlésére szintén ebbe a német kikötőbe utazott. Hitler birodalmi vezér Demit kapitányt, a német tengeralattjárók rájának parancsnokát ezen fogvornem körüli szerzett érdemei elismeréséül tengernaggyá léptette elő, míg Raeder tengernagy, a tengeralattjáró parancsnokának és legénységének, amely a Royal Oakot és a Repulset megtorpedózta, a vaskereszt első és másodosztályú érdeméremét adta.

Jelentések a német repülő támadás részleteiről

A német repülőgéptámadás áldozatai között van a Mohawk cirkáló parancsnoka is. A Reuter ügynökség jelentése szerint a támadás oly gyorsan következett be, hogy egyes városokban, mint például Edinburghban is, nem alármirózták a lakosságot, annál inkább, hogy sokan az uccákon nézték a levegőben lejátszó harcot.

A Reuter ügynökség egyébként megcáfolta a német rádióállomásoknak azt a hírt, hogy két angol vadászgépet lelőttek.

Az angol lapok mély sajnálkozásuknak adnak kifejezést az embervesztések felett, amelyek a német repülőgépek bombaszállítói miatt következtek be. Megállapítják azt a tényt, hogy közvetlenül egyetlen angol hadihajót sem ért találat, ami a léghátrító berendezések erejét és sikerét igazolja. A Daily Mail azt írja, hogy az angol légitámadást elhárító szervezet diadalmasan került ki az első háborús kísérletből. A Daily Telegraph szembeállítja az angol repülő kiel támadásának eredményét a német repülő jelentéssel eredményeivel.

Chatfield lord beszámolója a lordok házában a „Royal Oak” pusztulásáról és a német repülőek támadásáról

London. Chatfield lord kedden a lordok házában bejelentette, hogy a „Royal Oak” csatahajót október 14-én délután süllyesztették el. A csatahajót megtámadó német tengeralattjáró először két torpedót lőtt ki, de ezek közül csak az egyik talált. Mintegy 20 perccel később további 3 vagy 4 torpedót lőtt ki a tengeralattjáró és a Royal Oak elsüllyedt. Ezután Chatfield kijelentette, hogy bármily nagy veszteséget is jelent a hajó elpusztulása, ez nem érinti a nagy egységek mozgását, amely továbbra is rendkívül erős.

Chatfield lord beszámolt ezután a légi támadásokról, amelyek során az angolok négy repülőgépet lelőttek, továbbá az „Iron Duke” elleni német légitámadásról, amelynek folyamán egy repülőgépet lőttek le, egy pedig megsérült és valószínűleg a tengerbe zuhant.

Mi történt a „Repulse”-al...?

London. (Rador.) A „Repulse” cirkáló elsüllyesztéséről kiadott német híradást az angol admirális megcáfolta és ezzel kapcsolatban a Daily Telegraph az alábbi magyarázatot közli: Annak, hogy a német haditengerészeti parancsnokság a Repulse elsüllyesztéséről hírt terjeszt az egyik oka az, hogy közvetve akar információkhoz jutni a brit flotta mozdulatairól. Amikor a hadiflotta a nyílt tengeren tartózkodik, rádióállomásai nem működhetnek és ha a német tudósítást nyomban megcáfolják, abból következtetni lehet arra, hogy összeköttetésben áll az admirálissal és nincs a nyílt tengeren. Éppen ezért könnyen lehetséges a jövőben az ilyen német állításokat nem fogják megcáfolni, hanem csak tényekkel fogják az ellenkezőt bebizonyítani.

Kedden délelőtt 11 órakor Hull és Bridlington városokban légiriadót rendeltek el.

Légi csata a Firth of Forth kikötője fölött

A Reuter ügynökség jelenti: A Mohawk torpedóromboló közelében bomba robbant, amelynek következtében 35 tengerész meghalt. A 14 repülőgépből álló német rajból az angol harcrepülőgépek négyet lelőttek. Ez volt az első találkozás az angol és a német légi haderők között a May sziget közelében a Firth of Forth kikötő bejárata előtt. A német repülőgépek délután 2 óra 36 perckor kezdtek meg támadásukat. Egy ellenséges gépet nyomban lelőttek és néhány perccel később a második gép lángborulva Dalkeith közelében a tengerbe zuhant. A harmadik gép egy negyedórával ezután a Craigh kikötő mellett zuhant a vízbe, a negyedik gépet pedig üldözés közben megsemmisítették.

Ujabb német tengeralattjáró-rajt helyeztek akcióba?

London. A lapok szerint az angol tengernagy hivatalosan a véleményen van, hogy a német hadvezetőség a második német tengeralattjáró rajt bocsátotta utnak. Ennek a rajnak egységei 12.000 mérföldnyi utat tehetnek anélkül, hogy készleikkel ki kellene egészíteni.

Az olasz fővárosban a német repülőrajok támadása a Firth of Forth öböl ellen nagy érdeklődést keltett. A Messagero kiemeli, hogy a német légitámadás akciója annál vakmerőbb, mert a német nappal történt. Ez a támadás ismét bebizonyította a német légierők áttűtő teljesítményét. Megemlíti azután a lap, hogy a Repulse angol páncélos cirkáló megtorpedozása igen nagy kárt jelentett az angol tengerészet szempontjából. Az angol tengernagy hivatalosan — mondja a Messagero — ezúttal ismét megkísérelte azt, hogy az angol tengerészet súlyos veszteségeit legalább részben eltilkolja.

A hétfői német repülőgépek támadás alkalmával londoni jelentés szerint a skót partok léghárfió utjai három ellenséges repülőgépet lőttek le. Ezeknek egyike templandi hegycsúcsra esett és a három főnyi legénységét elfogták. A másik repülőgép a tengerbe zuhant és ennek négyfőnyi személyzete közül egy vízbefulladt, kettőt golyók öltek meg, a negyediket pedig, aki jobbkarján megsebesült foglyul ejtették.

A „Sheatos” elsüllyesztése

Londonból jelentik: A Sheatos 3677 tonnás brit kereskedelmi hajót az Atlanti Óceánon elsüllyesztették. A hajó legénységét sikerült megmenteni és egyik dél-angliai kikötőbe szállítani. (Rador.)

A légitámadás áldozatai

London. A haditengerészeti és légügyi minisztérium jelentése szerint az angol hadihajók ellen intézett tegnapi német támadás kudarcra jutott. A

támadó gépek közül összesen hetet lőttek le. Három az angol vadászipilóták, négyet pedig a tengerészeti egységei. A német bombák legnagyobb része az angol hadihajók mellett esett a vízbe. A hajók fedélzetén 35 ember halt meg.

Ujabb légitámadás híre a Firth of Forth kikötő ellen

Londonból jelentik: Német repülőgépek kedden délelőtt megjelentek Firth of Forth öböl felett. A környéken a légi riadó 18 percig tartott. Az újabb támadásról és annak eredményeiről a részletek még hiányoznak. Bizonyos azonban, hogy 6 angol városban volt a nap folyamán légiriadó.

Kiürítették a finnek Holkland szigetét

London. A délutáni angol lapok jelentik, hogy a Szovjet kereskedelmi küldöttsége elhagyta az angol fővárost. A megállapodás létrejött és ennek alapján a Szovjet még hadifontosságú nyersanyagokat is szállíthat Angliának.

Helsinki-ből jelentik: A finn-öbölben lévő Holkland szigetét kiürítették. A sziget több ezer főnyi lakosságát Kotkas és Lovica városokba szállították. A sziget kiürítése a moszkvai tárgyalásokkal áll kapcsolatban. Ez a sziget ugyanis 9 mérföldnyire fekszik Kronstadt városától. Hír szerint az oroszok ennek a szigetnek átadása ellenében hajlandók lennének lemondani az Aaland-szigetre irányuló erődítési igényeikről.

Litván csapatok utja Vilna felé

Berlin. A litván csapatok Vilna felé haladnak. A litván vezérkar azonban még mindig nem tudja megjelölni a pontos időt, hogy mikor lesz a vilnai bevonulás.

Kaunasból jelentik, hogy a litván törvényhozás a litván-orosz szerződést megerősítette. Ennek következtében a litván csapatok ma, szerdán bevonulnak Vilnába.

Baráti légkörben folynak a finn-szovjet tárgyalások

Jól értesült svéd körök az orosz-finn helyzetet komolynak tartják, de nem hiszik, hogy a helyzet áthidalhatatlan. Az a tény, hogy hivatalos körökben titkolják a szovjet-követeléseket, arra mutat, hogy a kérdést tárgyalások után kívánják rendezni. Hír szerint Finnország kész lenne ellenjavaslatokat kidolgozni, amelyek tartalma a stockholmi államfői értekezletől függ. A stockholmi értekezletnek különben az a célja, hogy ezzel is kifejezést adjanak annak az elhatározásnak, hogy az északi államok

az orosz követelések kérdésében együtt akarnak állásfoglalni.

Helsinki-i távirat közli, hogy a finn hatóságok megtették minden intézkedést arra az esetre, ha a finn kormányban sürgősen kell elköltöznie a fővárosból. PAASIKIVI finn kormányfő megbizott, aki a moszkvai delegációt vezette, kijelentette, hogy a moszkvai tanácskozáson maga Stalin elnökölt. Hozzátette, hogy a tárgyalások teljesen baráti légkörben folynak.

Husz svéd nagyváros kiürítésére készülnek...?

Berlinből jelentik: (Rador.) A Neue Zürcher Zeitung jelenti Stockholmból, hogy a svédországi légvédelmi tanács utasítást adott arra vonatkozóan, tanulmányozzák Svédország husz legnagyobb városának kiürítési lehetőségét.

Ma, szerdán kezdődik az északi államok értekezlete

Stockholm. A svéd távirati iroda jelenti: Adán, norvég, svéd királyok, valamint a finn köztársaság elnöke szerdán délelőtt tartják első tanácskozásukat a svéd fővárosban. Az

államfőket a külügyminiszterek is elkísérik a stockholmi tárgyalásokra. Ugy tervezik, hogy a tanácskozásokat szerdán és csütörtökön rendezik meg és a vendégek csütörtökön este már el is hagyhatják a svéd fővárost.

300 interpelláció várja Chamberlain választását az angol alsóházban

London. A minisztertanács szerdán három kérdéssel foglalkozik majd, Chamberlain miniszterelnök jelentést terjeszt elő a nemzetközi helyzetről, Sir Simon kincstári kancellár a Lengyelországnak és Csehországnak nyújtandó kölcsönről számol be, Churchill a Royal Oak katasztrófájának körülményeit ismerteti.

A Stefani jelentése szerint az angol alsóház és a lordok házában eheti ülésére 300 interpellációt jegyeztek elő. Chamberlaintól azt akarják megkérdezni, hogy elismerte-e valamelyik kormány jogilag vagy ténylegesen a lengyel állam felszámolását. Azt is fölvetik, hogy az ilyen elismerés összeegyeztethető-e az angol kormány szempontjából a teljes semlegesség elvével.

Leszállásra kényszerítettek a németek egy angol repülőgépet

Berlinből jelentik, hogy egy német vadász repülőgép a holland határ mellett fekvő Lingen közelében leszállásra kényszerített egy angol

repülőgépet, amely egy tanya közelében zuhant le és lángba borult. A repülőgép három pilótája közül az egyik megsebesült, mindhármat megmentették.

Rigából jelenti a német távirati iroda, hogy a lett államelnök kedden kihallgatáson fogadta a német lakosság áttelepítésével kapcsolatos a német népközösség vezetőjét.

Az elzászi összeesküvők ügye

Páris. Az elzászi összeesküvők ügyében a vizsgáló kedden teljes apparátussal tovább folyt és a rendőrség újabb letartóztatásokat rendelt el. A Journal szerint a tegnap letartóztatottak között két olyan egyén is volt, akiket körzetvezetőkül szemléltek ki.

Három német repülőgépet találtak Skóciában

London. A skót partok elleni német légitámadás alkalmával összesen hét német repülőgépet lőttek le. Aberdelynben és Queenstarryban 3 gépet találtak, a negyedik gép felkutatását azonban a nagy köd rendkívül megnehezíti.

URANIA. Jegyelővét, telefon: 12-32.

Előadások: 5, 7.15 és 9-30 órakor.

Ma valódi sláger-premier!

A régen várt monumentális szovjet-orosz világfilm, melyet București-ben egyfolytában 17 hétig vetítettek.

A diadalmas ifjuság

a 170 millió orosz nemzet válogatott fiatalságának ünnepe.

Soha nem látott és képzelt szépségek. — Magasan felülmulja az Olympiádot.

Kedvezményes jegyek nem érvényesek. — Elővételi pénztárnyitás 11-1 és 3.30 órától.

ASZÓDY JÁNOS:

DARDANELLÁK

Az elveszett meseország, a csodálatos Atlanti kódos legendáját, mint az emberiség véres történelmének enyhítő fejezetét, úgy iktatták be az utópista történeírók az egyes földrészek történetébe. Egyesek szerint a Gibraltáron túl volt ez az elveszett ország, ott, ahol most a Földközi-tenger hullámai söpörnek, mások szerint viszont valahol Északafrikában. A Kaukázus völgyeiről is írtak csodálatos történeteket, meg Georgiáról, amelyet akkor találtak meg, amikor a görög és a föníciai kereskedők a Dardanellákon áthajózva, felfedezték a Földközi-tenger nyugati kijáróját.

Később a Dardanellák újra szerepet kaptak a történelemben, amikor a hellének tengerre szálltak, végigvitörölték a tengerszoroson és Boszporoson és gyarmatokat alapítottak a Fekete-tengernek először déli, azután északi partvidékein. Századokkal később, az ottomán török Bizánc egyre szűkebb területre zsugorodó hatalmával állottak harcban. Boszporos erősségeit eleinte nem támadták meg ugyan, de megvegytették lábukat a Dardanellák európai partján és ezen az uton hódító elődjük nyomán, egymásután foglalták el Makedóniát, Épiruszt, Illíriát, Szerbiát és Bulgáriát. A nagy hódítók közül sem Dzsingisz Kán, sem Tamerlán nem jutott el a Dardanellákig és a haláraitelt "Beteg Ember", a lassan sorvadó Török Birodalom, vesztett háborúk után sem engedte ki kezéből a földszoros, amelybe Európába átnyúló kezei, a haláraitelt makacsságával kapaszkodtak.

A krími hadjárat idején jut kifejezésre először a földszoros katonai fontossága, amikor is az egyesült angol-francia hajóhad a Dardanellákon át hatolt be a Fekete-tengerre.

Ennek a háborúnak következménye volt azután azon háromhatalmi egyezmény, amelyet Oroszország, Németország és a Monarchia írt alá 1881-ben. Oroszország félelme a Dardanellák nyitólátást illetően annyira fixa idea számba ment már, hogy Bismarck az egyezmény aláírásával egyéb olyan politikai előnyöket csikart ki a maga számára, amelyek egyáltalán nem állottak arányban azzal a pusztá helyzeffel, amelyet a Dardanellák lezárása a cári Oroszország számára jelentett.

Később, 1887-ben újabb egyezményt írt alá Bismarck a cári kormánnyal, amely egyetlen pontot tartalmaz: "... abban az esetben, ha öfelsege a cár úgy látná, hogy érdekei megvédésére saját maga kell átvegye a Dardanellák nemkülönböztetését az egész Fekete-tenger védelmét, úgy Németország kötelezi magát, hogy az adódó helyzeffel szemben jóakaratu semlegesség álláspontjára helyezkedik, sőt a cári kormány ezirányú akcióját erkölcsileg és diplomáciailag támogatja".

Ez az egyezmény az angol hajóhadat kizárta a Fekete-tengerről. A nagy háborúig brit hadihajó nem is járt a Dardanellákban.

A Dardanellák katonai fontossága, a modern hajóhadak méreteinek növekedésével és fegyverzetük tökéletesedésével egyenes arányban nőtt. 1912. júliusában Anglia kénytelen-kelletlen egyezik bele abba, hogy Páris és Szent Pétervár közötti tengeri egyezmény jöjjön létre, amelyben Oroszország feketetengeri hatalmát még jobban megerősítették. Hadihajói szabadon közlekedhettek a szorosban és ezzel az akkori még hármasszövetség hadihajói, de különösen az olasz és osztrák egységek, nem okozhattak meglepetéseket azzal, hogy a nyugat felé felvonuló orosz szárazföldi hadsereg balszárnyát, valahol délen partrarakott csapatokkal oldalbatámadják. Anglia, amint mondtuk, elnézte ezt az egyezményt, mert szüksége volt rá annak a jövőbeli blokádnak kiépítéséhez, amelyet az esetleg kitörő háborúban Németországnak és szövetségeseinek bekerítésére szánt.

A cári Oroszország számára, a szerencsétlen

Finn „háborus kormány” alakult

Helsinkből jelentik: Finnország háborus készülségének keretében Kajander miniszterelnök háborus kormányt alakított. A háborus kormány tagjai: Erkkö külügyminiszter, Kajander államminiszter, Niukkanen nemzetvédelmi miniszter és Spanner pénzügyminiszter.

Helsinki. A finn kormány tagjai kedden folytatták tanácskozásukat az orosz-finn tárgyalásokkal kapcsolatban. A finn államelnök szerdán különrepülőgépen utazik Stockholmba az északi államok államfőinek értekezletére. Paaskivi finn megbízott, aki a tárgyalásokat Moszkvában folytatta, hír szerint pénteken visszautazik a szovjet fővárosba.

végül krími hadjárat a Dardanellákkal kapcsolatosan politikai és katonai neurozisek fellépését jelentette. Ezekről a félelemokozta neurozisektől, összeomlásáig megszabadulni nem tudott. A krími félszigeten partrarakott szövetséges csapatok ugyanis olyan váratlan helyen és időben támadták meg a cári csapatokat, hogy azok jöllehet hosszúideig és csökönnyösen ellentálltak, a félsziget bizonyos pontjainak elvesztése után még is feladták a háborút. A krími csatavesztés okozta neurozisek azonban nem nyert igazolást a történelem további folyamán, mert hiába kötötte a cári kormány a Dardanellavédő egyezmények sorozatait, hiába kapott szabadmozgást a szorosban és a Fekete-tengeren, Oroszországot erről az oldalról azóta sem támadta meg senki.

Kapnis gróf, orosz diplomata mondotta 1887. májusában: Oroszországnak szüksége van erre a török egyenruhát viselő portásra, ott, a sziklaszoros bejáratánál. A Fekete-tenger az orosz "Mare clausum" ("Zárt tenger"). Ez a felfogás maradt az orosz külpolitika egyik mozgatója egészen a világháborúig.

A lausannei konferencián 1923-ban olyan megállapodás jött létre, amely az eddigi Dardanella egyezmények szellemét gyökerestől felforgatta. Mint ismeretes, a konferencián elhatározott, hogy Törökország a szoros partvonalán végig minden erőstést leszerel és Konstantinápolytól a Gallipoli-félsziget csücskéig terjedő részen, a világiótornyok legénységén kívül még őrszemeket sem állít. Ezenfelül azontúl a tengerszoroson át úgy kereskedelmi, mint hadihajóknak szabad az átjárás, bármilyen nemzetiségűek is legyenek azok. Hosszu hallgatás után az összeomlott cári birodalom félelmében halomrarakott szerződéseinek romjain keresztül az akkor még fiatal Szovjetállam látszólag új ösvényre tér át. Amikor a lausannei konferencián Törökország ellenkezik, ellenállását főleg Szovjetország támogatja. Amikor pedig 1930. januárjában egy szovjet-orosz csatahajó és egy cirkáló áthalad a szoroson, az egész világsajtóban riadót fujnak, de nem történt semmi, mert nem volt jogcím rá. Az eljárás nem ellenkezett a lausannei egyezmény előírásaival. Ekkor látszott, hogy az egész egyezmény inkább Oroszországnak kedvezett, mert azt mutatta, hogy ha Szovjetország megszerzi a török barátságát, a Fekete-tenger védelme nem probléma többé és hogy ezzel a brutális ténnyel szemben, a lausannei határozatok mögött meghúzódó más hatalmaknak, titkos kívánságai és vágyai csak erőtlen akarások.

1933. májusában azt követelik a genfi leszerelési konferencián, hogy a törökök még azokat a nehéz ágyukat is szereljék le hajóikról, amelyeket Lausanne-ban még megengedtek nekik. Akkor nyilatkozták ki a törökök, hogy ebben az esetben megerősítik az addig semleges partvonalat. Ezt a kívánságot Szovjetország mindörösebb mértékben támogatta és amikor 1936-ban azután Kemál Musztafa, az abesszin dolgok zavarában kijelentette, hogy az 1923. évi megegyezést felmondja, elsőnek a külügyi népbiztos sürgönye gratulál hozzá.

A Dardanellák körül ugyanis három semlegesített zóna volt a lausannei határozatok értelmében. Thrácia, Törökország és Görögország, valamint Törökország és Bulgária között, a Boszporusz kerülete és végül maga a tengerszoros. Az egyre sürűbben ismétlődő politikai válságok, valamint az egyetemes biztonság gépezetének megbénított mozgókészsége, amelyek alapján különben a lausannei határozatok készültek, nem nyújtják többé a török területek számára azt a biztonságot, aminek annak szüksége volna. Ezzel a nyilatkozattal ocolta meg Ankara 1936-ban a Dardanellák újrafegyverzését és azóta... Azóta Khum Kalenál és a Helles és Kilid Bahr közötti szakaszon újra őriáságyuk állnak és a védőfalú kaszárnyavárosokba visszaköltözött az élet. A török külügyi gépezet jelen pillanatban két helyen is tárgyal és a világ érdeklődése az európai események zürzavarában, nem utolsósorban a török főváros jövőbeli állásfoglalása felé terelődik. Abban a történelmi pillanatban, amelyben élünk, a Dardanellák lezárása, vagy szabaddátétele valamely flotta előtt már csak szimbólum. Különösen azóta, amikor Lengyelország nincs többé. A török állásfoglalás Kelet-Európa és a Balkán népei szempontjából sorsdöntő jelentőségű. A "beteg ember" izmos, egészséges, fiatal utódja ellensúly a nagy vetélkedések imperiálistá mérlegén.

"Férjem nem hitt a szemének!" Azt mondja hogy 10 évvel látszom fiatalabbnak

Valóságos csoda, ezek ime, elmondom, hogy voltak Georges szalagok, amelyekkel volt tele a homlokom, a szám és szemem környéke. Tényleg úgy néztem ki, mint egy "közporku" nő. Most összes barátomtól megcsodálják ráncmentes, üde bőrtömet és tökéletesen tisztá arcomat. Lefekvés előtt a híres párisi rózsaszínű Tokalon bőrtápláló krémet használok. "Bioeel"-t tartalmaz, azt a sejt-szövet-újraépítő és fiatalító szert, amelyet egyik híres bécsi orvosprofesszor talált fel. Nappal a fehér Tokalon krémet használok, hogy arcbőrömet tisztán és ruganyosan tartsam, megőrizzem a pattanásoktól, miteszerektől, és megakadályozzam a porusok kitágulását. Most tubusban is kapható. Lei 45.- től.

Repülőgép-anyahajók

Az új háborúban nagy szerepet kaptak a tengeri erők. Az angol hadiflotta körülzárta Németországot s az angolok legfélelmetesebb fegyvere a Német Birodalom ellen: a blokádnak.

Az angol és francia hadiflotta már végre is hajította a blokádot a németek ellen anélkül, hogy komolyabb tengeri csatára került volna a sor. A német tengeraltjárók ugyan több angol kereskedelmi hajót elsüllyesztettek, de hadihajó még eddig egy sem pusztult el kivéve a Courageous angol repülőgép anyahajót.

A repülőgép anyahajó értékére mi sem jellemzőbb, mint az, hogy az angol tengeri haderőnek összesen hat darab ilyen hajója van: az Argus 14.500 tonnás, az Eagle 22.600 tonnás, Furions 25.000 tonnás, Glorions 22.000 tonnás és a Langley 13.500 tonnás. Az elsüllyesztett Courageous 25.000 tonnás volt és 56 drb. repülőgépet szállított.

Az amerikai hadseregnek 5, a francia hadseregnek 2, a japánoknak 2, a németeknek 2, az olaszoknak 2 repülőgép anyahajójuk van.

A világ legnagyobb repülőgép anyahajója az amerikai hadiflotta egyik és neveik: Entreprinse és Yorktaxn 100-100 repülőgépet tudnak szállítani. A kifutó szerkezet olyan elmésen van megkonstruálva ezeknél a speciális repülőgépeknél, amelyeket ezek a hajók visznek, hogy három éve egyetlen szerencsétlenség sem történt a fel- és leszállásnál. Természetesen a legkiválóbb pilótákat alkalmazzák ezeken a gépeken.

A repülőgép anyahajók építését a modern értelemben csak 1936-ban kezdték meg, amikor is a Mayo Composite Aircraft Ltd. név alatt megalakult az Imperial Airways magán repülőársaság számára építendő repülőgép-anyahajó gyártó társaság. Rougeron mérnök tervei szerint épültek fel az angol repülőgép anyahajók és a legkiválóbb reptérségi, tüzéségi szakértők adták véleményét a hajó megépítésére és felszerelésére.

Ma már a repülőgép anyahajók a legmodernebb harci egységei a hadiflottaoknak. Annak ellenére, hogy nincs kellően felfegyverezve az ilyen repülőgép anyahajó és mindig csatahajó közelében tartózkodik, azt a kérdést viszont tökéletesen megoldották, hogy a hajóról a repülőgép le- és felszálljon. Az ilyen villámgyorsan lebonyolított támadásoknak az értékét a modern háborúban fel sem lehet mérni. A közeledő ellenséges hadiflotta a repülőgép anyahajóról felszálló 40-50 repülőgép tönkre bombázhatja, még mielőtt a csatahajók megkezdtek volna működésüket.

CORSO 8, 5, 7.15 és 9.15 órákor
Szenzációs kettős műsor:
I. Jeanette Macdonald
II. Vivianne Romance
TARANTELLA „Máltai ház”

Az Aaland-szigetek amelyekről eddig kevesen hallottak és a balti államok amelyekről eddig keveset beszéltek a világpolitika előterében

Az alábbi cikkünk az új szovjet-expanszió céljait szolgáló Aaland-szigetek fontosságát világítja meg. Megállapításai annál érdekesebbek, mert még a német-szovjet együttműködést megelőző hetek idején készült.

A Népszövetség legutóbbi ülésén egyszerre felbukkant a Aaland-név. Az európai polgár közönyösen siklott el felette, pedig a népszövetségi liga ülése előtt s magán a tanácsulésen is heves, sőt szenvedélyes viták zajlottak le a kérdéses terület körül. Míg a svédek és finnek megbízottjai a szigetek megerősítése mellett kardoskodtak, a szovjet kiküldött akkor még nem mervén tulságosan szembefordulni az északi államok követivel, jobb híján a kérdés levételét ajánlotta az ülés napirendjéről s a jó öreg genfi recept szerint egy nem sok vizet zavaró albizottság vagy al-albizottság elé való utalását.

Hónapok óta dul a harc a szigetek körül

De tévedne az, aki azt hinné, hogy ezt a kérdést csak azért huzták elő a többi közül, hogy az újabb keveset foglalkoztatott Népszövetségnek legyen mivel jóltenie az időt. Korántsem. Az Aaland-szigetek körül hónapok, hosszú hónapok óta dult az ádáz harc s annak csak egyik epizódja, vagy ha úgy tejszik egyik jelentős állomása volt a genfi vita. Finnország és Szovjetország között már régi Eris-alma ez a terület, illetve annak megerősítése s katonai támpontjá való átalakítása. Maga a szigetcsoport rendkívül fontos kulcspozíciót foglal el nemcsak a balti államok és Svédország, hanem a szovjet számára is. Ezt a fontos helyzetet vajmi nehéz megmagyarázni térkép nélkül. Ha példával akarnánk élni, azt kellene mondanunk, hogy azonos helyzet állana elő, ha például London az angol tengerpart egyik öblében feküdnék s vele szemben, nem tulságosan messzire egy idegen hatalom birtokában álló megerősített szigetet emelkednék fenyegetően. De még ez sem világít rá az Aaland-szigetek tulajdonképpeni jelentőségére, főként a szovjet szempontjából.

A szigetcsoport Finnországtól dényugatra feleuton Svéd- és Finnország között fekszik, majd nem szemben a Finn-tengerrel. A Finn tengerről pedig közudomásu, hogy ennek partján terül el Kronstad, szovjet orosz kikötőváros s itt épült Leningrad (azelőtt Szentpétervár) is. Az Aaland-szigetek tehát azt a tengert őrzik és tartják szemmel, amely egyetlen melegvízi kivezető tengeri útja a szovjetnek Németország és a német tenger felé s amelyen keresztül a szovjet is a legjobban volt sebezhető s a legközelebbi érhető el háborus összetűzés esetén. Az orosz flotta ugyan a nemrég épült Sztalin-csatornán keresztül kiutat talál a Fehér-tengerre, de operációs hadműveleteit a Finn-tengerben az Aalandok megerősítése erősen befolyásolná. Azonkívül tengeraltjáróit is könnyen lehetne ellenőrizni erről a helyről. Ezért ellenezte a szovjet-kormány már huzamosabb idő óta a szigetcsoport mindennemű megerősítését s ezért nem akar beleegyezni ebbe ma sem s holnap még kevésbé.

Az Aaland-szigetek és a balti államok

A kérdés történetéhez tartozik, hogy a szigetcsoportot 1921-ben a svéd és a finn kormány közös megegyezéssel semlegesítette, katonamentesítette s önálló, majd nem független jogállapotot biztosított a szigetek lakosainak. Közben azonban a két ország mind barátságosabb viszonyba került egymással s közös érdekeiket mind harmonikusabban hangolták össze. Ennek folyamánya volt az a határozat, amelyet 1939. januárjában szentesítettek s amely szerint a két ország megállapodott a szigetek megerősítésében, felfegyverezésében s a szigetlakók számára kötelezővé tette a katonai szolgálato. Svéd tőkével azóta is rohamléptekkel halad a munka s nem lankadt el akkor sem, amikor a szovjet-kormány mind kíváncsiban érdeklődött a katonai-műszaki tevékenység iránt s tiltakozó jegyzékeit egyre másra küldözgette Helsinkibe és Stockholmba.

Végül is Moszkva elhatározta, hogy a Népszövetség elé viszi az egész ügyet. Természetesen a két érdekelt állam nem várta be, amíg a kérdés odakerül, hanem maga fordult a Népszövetséghez azzal a kérelemmel, hogy járuljon hozzá az eddigi munkálatokhoz és a szigetek megerősítését hagyja jóvá. A két északi állam minden eszközzel sür-

gözte a kedvező döntést, a Népszövetség most sem tért el bevált módszereitől: az elnöklő Majski szovjetkiküldött javaslatára. miután a kérdésben nem sikerült a hagyományos egyhanguságot elérni, elnapolták az egész ügyet s elhatározták, hogy majd a legközelebbi tanácsulésen tárgyalni fogják azt a bizottsági jelentést, amely albizottságot küld ki a kérdésben való illetékesség megvizsgálására.

De mi köze van mindehhez a balti államoknak nyújtandó szavatosságnak? — kérdezhetné valaki. Sok köze. A szovjetkormánynak szüksége van arra, hogy ha már a finn-svéd érdekkörben lévő szigetcsoport megerősítését nem tudja megakadályozni, a szavatosság révén erős kapcsolatba jusson a három tulajdonképpeni balti állammal, (mert Finnország már északi államnak számít), főként pedig Észtországgal, amely az említett szigetcsoporttal majdnem szemközti ugyancsak több szigetből álló csoportot birtokol, egyikét-másikat szinte még közelebb a szovjetpartokat nyaldosó Finn-tengerhez, mint az Aalandok.

Esztország a legfőbb Eris-alma balti államokat, főként Észtországot szavatolják a nyugati hatalmak, azaz bevonják az ő rendszerükbe. A szigetek megerősítését ugyanis kiegyensúlyozná ez a garanciaadás. A játszma azonban itt már kész: Finnország svéd közreműködéssel tovább folytatja a szigetek katonai kiképzését és átszervezését, Észtország eddigi Lettországgal együtt — a német birodalommal kötött megnevitámadási szerződést.

Litvánia az egyetlen balti állam, amely még nem találta meg végérvényesen politikai tájékozódását. Ez rendkívül nehéz is. Annakidején Lengyelországgal volt évtizedes vitája Vilna miatt, amelyet a lengyel állam magának követelt és meg is szállta. Azután a németekkel kellett harcolni szállnia Memel miatt. Memel visszatért a birodalomhoz s most Litvánia ismét Lengyelország felé tájékozódik, bár a német birodalommal is rendezte kapcsolatait. Mindenesetre könnyebbé teszi helyzetét az, hogy nincs közvetlen szomszédságban a szovjetunióval, nem könnyíti meg azonban az, hogy szintén két nagyhatalom, a német és a lengyel áll határán.

Minden jel arra mutat, hogy most, amikor az európai feszültség nagyra nőtt. Baltikumon véglegesen tisztázódnak a dolgok s a három kis állam külpolitikai helyzete hosszú időre megszabja az európai szovjet-politika alakulása.

Az európai feszültség nagyra nőtt. Baltikumon véglegesen tisztázódnak a dolgok s a három kis állam külpolitikai helyzete hosszú időre megszabja az európai szovjet-politika alakulása.

Esztország a legfőbb Eris-alma

A szovjetunióknak Észtország a legbecesebb balti állama s ezért követ el mindent, hogy a nyugati hatalmak szavatosságát reá is kiterjessék. Ez az ország azonban időközben, míg az angol-francia-szovjet orosz tárgyalások folytak, a harmadik birodalommal megnevitámadási egyezményt kötött, tehát ha nyilvánvalóan nem is, de megközelítő pontossággal német érdekkörbe sodródott. Észtország bizonyára arra gondolt, hogy Németország még mindig messzebb van mint a szovjet nagyhatalom, amely keletről szinte rákönyököl a kis országra és rajta keresztül a Finn-tengerre és az Északi-tengerre. Azonkívül első kézből ismeri Oroszországot hiszen évszázadokon keresztül orosz fennhatóság alatt volt kénytelen élni. Van mit tehát tartania a még vörösebb Oroszországtól.

A három balti állam már megszületésekor elhatározta, hogy a germán és a szláv világ ütközőpontján élve állandó semlegességet fogad és nem engedi magát belevonni semmiféle nagyhatalmi konfliktusba. Ugyanerre az álláspontra helyezkedett Finnország is az északi két nagy állammal, Svédországgal és Norvégiával együtt. Az utóbbi időben azonban a semlegességükre féltékenyen örködő államok is kénytelenek erősen felfegyverkezni, nehogy a hatalmaknak kedvük támadjon semmibe venni ezt a semlegességet. Ezért volt szükség arra, hogy az Aaland-szigeteket is megerősítsék s ezért törekedik a szovjet arra, hogy a

Az európai feszültség nagyra nőtt. Baltikumon véglegesen tisztázódnak a dolgok s a három kis állam külpolitikai helyzete hosszú időre megszabja az európai szovjet-politika alakulása.

Argetoianu miniszterelnök rendeletére:

Állami főellenőr vizsgálja felül a rekvirálási munkálatokat

Bucurestiből jelentik: A „Romania” című lap mai számában az alábbi miniszterelnöki intézkedést közli:

— „Megállapítván hogy egyes vidékeken a rekvirálások alkalmával a rekvirált tárgyakat és állatokat aláértékelték, Argetoianu miniszterelnök elrendelte az olyan bizottság létesítését, mely felülvizsgálja a rekvirálások alkalmával végzett munkálatokat.

A bizottság elnöke Mihalescu tábornok, állami főellenőr. A bizottság azokon a vidékeken, ahol aláértékeltés történt, újra fogja értékelni a rekvirált tárgyakat és állatokat.”

Mussolini megbeszélései az olasz hadsereg vezető tábornokaival

Rómából jelenti a Stefani: Mussolini miniszterelnök Pariani vezérkari főnökkel, Passito tüzérségi tábornokkal és Sarattino tábornokkal a tüzérség műszaki vezetőjével kétórás megbeszélést folytatott, majd magavezette hárommotoros repülőgépen gyakorló körutat tett a Tyrrheni-tenger partvidéke felett.

Rómából jelentik: A féléhivatalos Stefani-iroda diplomáciai szerkesztője a német békeajánlatra adott angol elutasító válasszal kapcsolatban rámutat arra, hogy már Lloyd George megírta emlékirataiban, hogy Lengyelország határainak természetellenes megállapítása

és az erőteljes német fajhoz tartozó német polgárok bekebelezése oly államokba, melyek népei sohasem tudtak állandó jellegű államot alkotni, háborus veszélyt jelent. Hitlernek bűnül rójják fel, hogy megváltoztatta magatartását Lengyelország iránt, de vajjon Lengyelország nem változtatta-e meg magatartását Pilsudski óta?

A három állam közül, amely résztvevő Lengyelország felosztásában, eddig egyedül Németország jelentette ki készségét Lengyelország visszaállítására és mégis csak Németországot tartják bűnösnek ebben a kérdésben.

FORUM filmszínház.

Ma a szezon legnagyobb filmje,

Cary Grant, Douglas Fairbanks jr., Victor Mc. Laglen és Joan Fontaine.

FOX hirdató a legújabb eseményekkel.

Előadások: 5. 7.15 és 9.30.

Tel.: 20-10.

„GUNGA-DIN”

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 10.

Előfizetési áraink:

Égész évre... 840 le || Negyedévre 210 le
Félévre... 420 le || Egy héttapra 70 le

Motorizált „gulyáságyuk“

A nagy védelmi szervezkedés, amely lázas izgalommal folyik Angliában, a háztartás kérdését is átforgalja az idők követelményeinek megfelelően. A hadsereg és a polgári lakosság ellátása terén korszerű újítások készülnek. Főleg a hadrakott sereg ellátása igényel más szervezettel. A motorizált, gyorsmozgású, modern hadsereg jó ellátása nehéz feladat elé állítja a hadvezetőséget. Vége a régi jó időknek, amikor a katonák háborúban is megkapta naponta a maga irish stew-lát, puddingját és teáját. Megszűntek azok az idők, amikor a front mögött gulyáságyukban főzték a rotyogó pörköltöt és a feketekávékat. A motorizált hadsereg ellátását robogó teherautókra épített konyhák és élelmiszerraktárak biztosítják. Nagyrészt hideg ételeket főgnak kapni ozenul a katonák, a legkönnyebben beszerezhető és legegyszerűbben előállítható anyagokból, amelyek a legtöbb táperőt és ellenállóképeséget nyújtják. Aldershotban most nyílik meg a hadsereg új élelmezési iskolája. Egyelőre 550 főszakácsot képeznek ki tanfolyamokon a modern élelmezésre s ezek aztán tovább oktatják a hadsereg különböző egységeinek élelmezési alakulatait. A régi katonáélelmezés sok kedves, romantikus emléke tűnik el az új élelmezési rendszerrel. Ugyanakkor nagy súlyt helyez az állam a polgári háztartások egyszerűsítésére és a polgári lakosság élelmezésének zavartalanására. Nehéz feladat ez, annál is inkább, mert Angliában a nők nagy részét veszi a nemzetvédelmi alakulatok különféle szervezeteiben és ez sok munkaerőt von el a háztartásoktól. A közegészségügyi tanács sürgeti a kormányt, hogy minden könnyítést és segítséget adjon meg a háztartásoknak. Szakértők tanulmányozzák, hogyan lehetne technikai újításokkal egyszerűsíteni, esetleg kollektív berendezésekkel megkönnyíteni a nők munkáját. Az a cél, hogy minél gyorsabban és minél kevesebb fizikai munkával lehessen egy háztartást üzemben tartani. Védjük meg az angol háztartások egészségét minél tökéletesebben — ez a jelszó most a szigetországban. Nyújtsunk neki módot a pihenésre, üdülésre és szórakozásra, hogy frissességét, munkaképességét minél jobban megőrizhesse. A háztartások, a nemzetvédelemnek épp oly fontos tényezője, mint a katonák, mondják az angol élet vezetői és ennél nagyobb dicsőretet a mai nap, a mai háztartások valóban nem kívánhat magának.

— ZÜRICH I TÖZSDEZARLAT: Páris 10.11, London 17.84, Newyork 445.87, Britszsel 74.55, Milánó 22.50, Amsterdam 236.75, Berlin 178.00, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.40.

— Bastianini londoni olasz nagykövet látogatásai. Londonból jelentik: Bastianini, Olaszország új londoni nagykövete ma udvariassági látogatásokat tesz. Diplomáciai körökben feltételezik, hogy a látogatások során a nagykövet nyilvánosságra fogja hozni kormányának magatartását bizonyos kérdésekben.

— ALÁÍRTÁK AZ ÚJ NÉMET—JUGOSZLÁV GAZDASÁGI EGYZEMÉNYT. Belgrádból jelentik: Az Avala távirati ügynökség jelentése szerint tegnap írták alá az új német—jugoszláv gazdasági egyezményt, amely mindkét szerződő fél előnyére szolgál. Cincár Markovics külügyminiszter ez alkalomból kijelentette, hogy az egyezmény aláírása előnyösen rendezi a két ország közötti gazdasági összeköttetést és Jugoszlávia azt óhajtja, hogy valamennyi országgal, de különösen szomszédaival továbbra is fenntartsa kereskedelmi összeköttetését, mert a népek közötti együttműködés csökkenti a surlódási felületeket.

— Agyvelejét asszisztenseire hagyta egy kiváló elmeorvos. Budapestről jelentik: Dr Scheffer Károly egyetemi tanár, budapesti elmegyógyász vasárnap hirtelen meghalt. Scheffer végrendeletileg intézkedett, hogy agyvelejét legkiválóbb két asszisztense vizsgálja meg és dolgozza fel.

— Gaflica egy részében már széles nyomtávú sínek futnak a vonatok. Moszkvából jelentik: A szovjet hatóságok megkezdték a Lengyelországtól visszacsatolt Nyugatukrajna és Nyugatfehéroroszország nyugati vasutvonalainak vasútjainak kiszélesítését az orosz vasutvonalak nyomtávolságára. A volocsiszki régi határállomás és Leimberg között már fel is cserélték a síneket s a szélesebb távon megindult a rendes vasúti közlekedés a Szovjetunió és Galícia között.

— Már 17 nyelven beszél az angol rádió. Londonból jelentik: A londoni rádió bejelentette, hogy a mai nappal a 17. nyelvet iktatta be műsorába. Ez a nyelv a görög. Az angol rádió a következő nyelveken beszél „a levegőben”: angol, welsi, afrikai, arab, francia, olasz, német, román, magyar, görög, lengyel, cseh, szerb, spanyol, portugál, délamerikai-spanyol és délamerikai-portugál. Programba vették, hogy legközelebb norvégül, dánul és hollandul is közvetíteni fogják az angol hírvagyot.

— KIFOSZTOTTÁK A SALZBURGI KATEDRÁLIST. Londonból jelentik: Ismeretlen tettesek vasárnap éjjel kifosztották a salzburgi katedrálst. Kivetkék a szekrényekből a legértékesebb kezszereket és azután a püspöki kert felé nyíló ajtón át eltűntek. Azt hiszik, hogy a gonosztevők a harangtoronyba zárták be magukat és innen jutottak be a székesegyház főhajójába.

— Vadsáfrányból akarja ételolaj-szükségletét fedezni Németország. Németország ma még inkább, mint bármikor arra törekszik, hogy szükségleteit a lehető-séghez képest saját határai között fedezhesse. A zsiréllátás az Európában természetesen növények olajban való szegénysége miatt mindeddig megoldatlan feladatot a német önellátásos törekvéseknek. Több éves kísérletezés után a német szakemberek arra az eredményre jutottak, hogy a világ több részén tenyésztő vadsáfrány hozza majd meg a várt eredményt. Ez a bogáncsra emlékeztető növény ugyanis hektáronként átlag 30 mázsa magot hoz, amely 20—25 százalék olajat és körülbelül 14 százalék fehérjét tartalmaz. A vadsáfrány olaját a német szakértők alkalmasnak találták konyhai célokra, a sajtolás melléktermékeit pedig takarmánvként tudják majd felhasználni. A vadsáfrány termesztése már nagyobb méreteket ölt Németországban.

Légvédelmi előadások sorrendje Aradon

A Central-moziban tartandó légvédelmi előadások mai és holnapi sorrendje a következő:

Oktober 18-án: II. kerület 8—8.50 V—Y betűig III. kerület 10—10.50 V—Y betűig. 16—16.50 A—E betűig, 17—17.50 F—J betűig.

Oktober 19-én: III. kerület 8—8.50 K—O betűig, 9—9.50 P—U betűig. IV. kerület 10—10.50 V—Y betűig, 16—16.50 A—E betűig, 17—17.50 F—J betűig.

— SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOKKAL IS FOLYTATHATJAK UTJUKAT A CFR-AUTOBUSZOK UTASAI. A CFR vezérigazgatósága érdekes és az egész utazóközönséget érdeklő rendelkezést adott ki. Eszerint a CFR-autobuszokon utazó közönség, ha utközben az autobusz üzemi hiba érne és azt két órára belül nem lehetne kijavítani, vagy ha utközben hűszakadás, behavazott út, vagy más, előre nem látott ok miatt az autobusz nem tudná folytatni útját, úgy az utasok jegyeikkel a legközelebbi CFR-állomáson a személyvonatok III. osztályán folytathatják utjukat addig az állomásig, mely legközelebb esik az autobusz-jegyen megjelölt végállomáshoz, illetve az utazás végcéljához. Ha az utas utat gyors, vagy rapid vonatokkal akarja folytatni akkor meg kell fizetni a gyorsvonati különbséget, illetve az úgynevezett „tikett”-et.

— Közlekedési baleset. Camerita Oheorge nevé, Renasterei-ucca 51 szám alatti aradi lakos feljelentést tett a központi rendőrségen egy ismeretlen gépkocsi ellen, amely kocsiját elütötte, minek következtében lovának lába eltört. A rendőrség az ügyben megindította a vizsgálatot.

— KÉRELEM. Felkérjük nb. közönségünket, hogy a DIADALMAS IFJUSÁG c. film vetítése alatt — a hatósági rendelkezés folytán — tartózkodjon minden hangos tetszésnyilvánítástól, URANIA-mozi igazgatósága.

Börtönben

— Te, Bill hamisan játszók... Becsületem sem engedheti, hogy egy pillanattal is tovább társaságában üljek...

— Crisan Emil rendőrkomisszár gyászja. Sulyos gyász érte Crisan Emil rendőrkomisszár az aradi második kerületi rendőrség vezetőjét. Crisan Emil felesége rövid szenvedés után elhunyt. A fiatalasszony hétéssel ezelőtt megbetegedett és miután klinikai kímélő kezelésre volt szüksége, orvosai tanácsára Budapestre szállították, ahol műtétnek vetették alá. A műtét már nem segíthetett Crisan Emilné állapotán, aki rövid szenvedés után örök álmra hunyta le szemét. Az uriaszony halála nagy részvétet keltett városunkban és sokan fordulnak együttérző részvétnyilvánítással a sulyos csapás által sújtott Crisan komisszárhoz, Crisan Emil egyébként Budapestre utazott, hogy a temetés ügyében intézkedjen.

— GYERMEKBÉNULÁSOS MEGBETEGEDÉSEK ARADON. Néhány napja riasztó hírek terjedtek el a városban arról, hogy több gyermekbénulási megbetegedés fordult elő. Érdeklődőink Hétékes egészségügyi hatóságoknál, ahol azt a felvilágosítást kaptuk, hogy valóban történtek ilyen megbetegedések azonban nem lehet szó járványról, a város közönségének pedig egyelőre semmi oka sincs az aggodalomra, mert a városban még nem fordult elő megbetegedés, csak a gyermekmenhelyen. Itt, ebben a gyermekjóléti intézményben kezelt kicsinyek között általában minden fertőző betegség gyorsabban terjed, merthízen az állandó együttlét megkönnyíti a fertőzés lehetőségét. Természetes, hogy mindent elkövetnek a gyermekmenhely falain belül a fertőző eshetőségek kiküszöbölésére és az első gyanús jelre nyomban elkülönítik a beteg, vagy betegnek vélt gyermeket. Ennek ellenére ezuttal is már három ilyen bénulásos kóros fordult elő a menhelyen. A város területén, tehát magánházakban, még egyetlen esetben sem köztettek gyermekbénulásra gyanús tünetek előfordulását. Mindenesetre az egészségügyi hatóságok a legnagyobb éberséggel őrködnek, hogy Aradot megkímélik a veszedelmes kór pusztításától és máris megtették a szükséges intézkedéseket ennek érdekében. Ha utabb intézkedések válnak szükségessé ezeket késedelem nélkül életbeléptetik.

— Intézkedések a fogyasztási adó alá eső cikkek ellenőrzéséről. A pénzügyminiszterium a fogyasztási adó alá eső cikkek ellenőrzésével kapcsolatban rendelkezést adott ki és a következőkre hívta fel a figyelmet: Azok a szabadforgalmi bárcák, amelyeket a fogyasztási adó alá eső cikkek készítő gyárai mellett működő ellenőrök állítanak ki, az árukat rendeltetési helyükig kísérik. Azon áruk esetében, amelyeket a gyárakból azok lerakataihoz szállítanak, a szabadforgalmi bárcát 48 órára belül letétbe kell helyezni a pénzügyigazgatóságnál, vagy az adókerületnél.

— NEMET MŰVÉSZEK HÖSI HALALA? Amszterdamból jelentik: Berlini jelentések szerint Karl Ludwig Diehl ismeret, mozisztinész a harctéren elesett. Mig Karl Hammes a berlini operaház tagja, mint repülőhadnagy szintén hősi halált halt.

— Tűzhányók borzalmas pusztítása láva szigetén. London, Holland-Indiából és Chileből egyidőben borzalmas katasztrófáról érkezett hír. Mint Bataviából jelentik, a Dieng hegyvidék egyik vulkánja, amely már több mint száz éve kialudt, váratlanul kitört. Timbay városkát teljesen elfemette a forró láva. Ugyancsak az este folyamán Jávából azt a hírt közzölték, hogy az egész szigetet hatalmas földrengés rázta meg, amelyet több vulkán kitörése követett. A kitört vulkánok száma jelenleg 48-ra becsülhető. Az egész világ lélegzet-visszafojtva várja a hallatlan katasztrófa fejleményeit. Ugyancsak ebben az időben Santiago de Chileből jelentették, hogy egy hatalmas földrengés nagy változásokat idézett elő az ország területén. Jelenleg 16 ezer ember halálos veszélybe került.

— Ideiglenesen szabadlábra helyezték az apagyilkosságot vádoló vajdahunyadi lányt. Beszámoltunk annak idején arról, hogy apagyilkosság vádjával letartóztatták Mezei Mária vajdahunyadi lányt. Mezei Mária mindmáig a dévai ügyészség fogházának lakója volt. Mezei Mária ügyvédje szabadlábrahelyezési kérvényt adott be a dévai törvényszékhez. A tárgyaláson Mezei Mária nagyvénje 12 tagú küldöttséggel jelent meg s kérték a gyilkossággal vádoló lány szabadlábra helyezését. A törvényszék Mezei Mária ideiglenesen szabadlábra helyezte.

— Hernyóevő nép Mongóliában Középnázában él az orothon nép, amelynek furcsa életmódjáról igen érdekes, illusztrált cikkben számolt be Tolnai Világlapja legfrissebb száma. Ez a nép főként hizott és hizalt hernyókból él. S hogy mégsem undorodik ettől az inyenfalattól, annak valószínűleg az az oka, hogy az orothonok a sivatagi napfény miatt mind szemöttegek: nappal nem látnak s így éjjel látnak vadászni. A legkiválóbb magyar írók novelláin és a rendkívül érdekes cikkek dus során kívül gazdag reitvénvroyaot és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

— Színészek és színésznők a kulisszák mögött. Rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délbáb új száma, amely gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsört, premierbeszámolókat, színházi pletykákat, nagyszerű filmrovaot és rengeteg szebbnél-szebb képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban.

— Háború a tenger alatt. A tengerek és a modern harcászati legveszedelmesebb fegyverre kétségtelenül a tengeralfutáró. A tenger szörnyetegéről és a világgháboru leghíresebb tengeralfutáró-harcáról közöl rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket Semper Victor, gróf Bethlen Margit népszerű, képes szépirodalmi lapjának, az Ünnepek most meztelenül új számában. Az albumalaku Ünnepek ezuttal is gazdag tárházát nyújtja a nívós és szórakoztató olvasnivalóknak és a remek képeknek. Egy szám ára 12 le. Főelárusító: Journal import, Nagyvárad, Bul. Reg. Ferdinand 46.

A Magyar Népközösség elnöki tanácsa

a romániai magyarság időszerű problémáiról

A Romániai Magyar Népközösség Elnöki Tanácsa folyó hó 15-én Kolozsváron BÄNFY Miklós elnökletével nagyfontosságú ülést tartott. A tagok közül jelen voltak: dr. SZÁSZ Pál, a gazdasági br. JÓSIKA János, a kulturális és KÖS Károly, a szociális szakosztály elnöke, PURGLY László, TELEKI Ádám, továbbá dr. TUSA Gábor, a Népközösség jogtanácsosa és dr. GROIS László, központj igazgató. Távollétét kimentette dr. GYÁRFÁS Elemér és dr. KOLUMBÁN József.

Az Elnöki Tanács az elnöki megnyitott meghallgatása után részletesen megtárgyalta népünk valamennyi időszerű kérdését. Megelégedéssel vette tudomásul, hogy a Népközösség elnöksége és a Parlamenti Csoport súlyos felelősségük teljes tudatában képviselik a magyarság érdekeit. Az Elnöki Tanács a szervezéssel kapcsolatosan örömmel állapította meg, hogy a szervezési munkálatok első része márkem mindenütt befejezést nyert és a tagozati irodák a legkomolyabb népi ügyszolgálatot teljesítik.

Az Elnöki Tanácsnak az aradi szervezet ügyében hozott határozatát előző számunkban teljes részletességgel ismertettük.

— Bergson 81 éves. Párisból jelentik: Henry Bergson kedden töltötte be 81. születésnapját és ez alkalommal Tours város alpolgármestere küldöttség élén tolmácsolta a toursi lakosság jókívánságait az agg illozofus előtt. Bergson válaszában kijelentette, hogy hisz a szövetségesek győzelmében. (Rador).

— BORZALMAS NÉMET TÖMEGSIR LENGYELORSZÁGBAN. Berlnből jelentik a DNB, hogy a közép-lengyelországi Turek község mellett 100 borzalmasan megcsontított lengyelországi német polgár holttestét fedezték fel. (Rador).

— Elkobozott magyarországi nyilas-röpiratok. Budapestről jelentik: A magyar belfigyminiszter a nyilas-keresztesek számos propaganda-röpiratát elkobozta.

— Megnyitott a temesvári műegyetem. Temesvárt tudósítónk jelentik: Tegnap délelőtt nyitották meg ünnepélyes külsőségek között a műegyetem idei tanévét. A helytartóság részéről az ünnepélyes megnyitón dr. Ciupe Gheorghe vezértitkár, míg a vármegye részéről dr. Popovici Virgil ezredes, prefektus jelent meg.

— Szentimrei Jenő: Kölceve Ferenc életregénye. „Ferenc Tekintetes ur” nem más, mint Kölceve Ferenc, a Himnusz halhatatlan költője. A nagy költőnek és a magyar reformkor örökemlékü harcos politikusának életéről írt könyvet Szentimrei Jenő az erdélyi irodalom egyik kiváló képviselője. Az író végigvezet könyvében mindazon tájakon, amelyek Kölceve életében szerepet játszottak és végigvezet azokon a szellemi áramlatokon, országot újító mozgalmakon, amelyeknek a költő tollal és élőszóval körülrajongott és rettegett bajnoka volt. A megújuló nemzet életének csodálatos reggele volt ez a korszak a hosszú tespedés után Szentimrei Jenő könyve ennek a rendkívüli kornak és egy kivételes magyar puritán alakjának és nagyszerű küzdelmeinek a dokumentuma. A múlt eseményeinek felvonultatásában, a költő és az ember portréjának eleven rajzában ezarant kiváló és lebilincselő olvasmány a „Ferenc Tekintetes ur” Szentimrei Jenő: Kölceve Ferenc életregénye a budapesti Athenaeum Életregény-sorozatában jelent meg. (Mau-rois: Chateaubriand, E. Ludwig: Roosevelt stb. stb.). Igen szép kiállításban 178.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár. Kérje az Athenaeum-újdonságok listáját.

— A „Consum” legújabb száma az október 17-én életbe lépő új külkereskedelmi és devizarezsimmel kapcsolatos legújabb intézkedéseket közli. A főbb cikkek közül kiemeljük a következőket: A részvénytársaságok közgyűléseire és a kisebbségi részvényesek jogainak fokozott védelmére vonatkozó törvény-módosítások részletes ismertetése, a Letea, a Zárnești beolvasztása és a Nagykarolyi Papírgyár berendezésének megvásárlásával kapcsolatban utabb 63 millió leles alapítkeemlést hajt végre. Londoni levél az angol pénzügy helyzeiről. Mivel fizet Németország az orosz nyersanyagokért. Kedvezően befolyásolja a romániai automobilipar fejlődését a megszüntetett kompenzációs rendszer. Mi akadályozza a romániai bortultermelés mellett a konyakgyártás fellődését. Milyen országokkal van Romániának kiltingezyménye? A hitelélet felélénkítése érdekében újabb akciók indultak. A belföldi és külföldi áru- és értéktőzsdék legújabb jelentései, új vállalati alapítások, cégjegyzések, fizetésképtelenségekről első forrásból, közöl pontos és megbízható információkat a „Consum”. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól: Kolozsvár, Str. Reg. Maria 48.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

VÖJTEK gyógyszer-tár, Bulev. Regina Maria
DANCIU gyógyszer-tár, Piata Mihai Viteazul
BERNÁTH gyógyszer-tár, állomással szemben.
BERGER gyógyszer-tár, Saguna-ut.

Aradváros közuti gépkocsi-üzeme saját kezelésébe vette a mikelakai közuti járatot

Ezentul ötpercenként közlekednek a társasgépkocsik négylejes vonaljeggyel a hegyaljai megállótól Mikelakáig

Régen húzódo vita került ismét napirendre Aradváros közuti személyszállításának kizárólagossági jogával kapcsolatban. A város már hosszabb ideje eredménytelen kísérleteket tett arra, hogy a városi közuti közlekedést hálózatot az egyetlen még magánkézben levő ut vonalra is kiterjessze és ezzel Mikelaka felé is saját kezelésben bonyolítsa le a személyforgalmat. Az ügy előzményei a következők: Évekkel ezelőtt történt, hogy a város ügyeit annak idején vezető átmeneti bizottság az Arad—Mikelaka közötti utvonali személyszállítási jogát egyszerű határozattal Feier Stefan vállalkozó számára engedélyezte, majd amikor az első engedély határideje lejárt, 1940-ig ismét meg hosszabbították a jogosítványt. Amikor azután a régi közigazgatási rendszer megszűnt és kinevezett városvezetőség került az ügyek élére, először Orezeanu Romulus törvényszéki főelőnök, akkori polgármester tett lépéseket a jogosítvány megszüntetésére, majd amikor Vlad Alexandru tábornok, polgármester s dr. Bejan Romulus alpolgármester kinevezésével a jelenlegi városvezetőség hivatalba lépett, új intézkedések történtek a város közuti közlekedési monopoliának érvényesítésére.

A város jogügyi osztályának véleményezésének alapján városvezetőségi határozat készült, amely a törvényes kellékek hiányára való hivatkozással megszüntetettnek nyilvánította Feier Stefan azon jogát, hogy Arad és Mikelaka között társasgépkocsi járatot tarthasson fenn. A határozat kimondta, hogy közvagyonról lévén szó, ilyen természetű jogosítvány kiadásához miniszteriumi jóváhagyás kellett volna. — miután átmeneti bizottság vezette annak idején az ügyeket, — a jóváhagyás birtokában pedig árlejtést kellett volna kiírni, ennek eredményéről a miniszteriumot értesíteni, jóváhagyást kérni és ha mindezeknek eleget tettek volna, a jogosítványt csakis szerződés formájában biztosíthatta volna a város. Mind ez nem történt meg, tehát a város engedelménye zése érvénytelen.

Ezt a határozatot Feier Stefan annak idején közigazgatási uton megtámadta és a közigazgatási tábla hivatalból megsemmisítette a város határozatát. Ugyanekkor azonban az ítélet kimondta, hogy a közigazgatási tábla hivatalból felülvizsgálva az eredeti jogosítványt,

megállapítja annak törvénytelen voltát és ezt ugyancsak hivatalból megsemmisíti. A táblai döntést mindkét fél megelégedte. Feier azért, mert végeredményében jogosítványának megvonását jelentette, a városvezetőség pedig azért, mert a törvény értelmében a saját hatáskörében hozott határozatnak végrehajtóereje van, a táblai döntés által hozott megsemmisítő határozat pedig mindaddig nem bír végrehajtó erővel, amíg az ítélet jogerőre emelkedik.

Végül is a városvezetőség elhatározta, hogy érvényt szerez előző határozatának, amelyet a Feiernek évekkel ezelőtt adott jogosítvány megsemmisítésére hozott. Hozzájárult ehhez az elhatározáshoz, hogy, közben a vállalkozó gépkocsiját kényszerhelyzet folytán akadályozva voltak a forgalom lebonyolításában és így Mikelaka közönsége közuti gépkocsi-járat nélkül maradt. Több napig szünetelt már ezen az utvonalon a közuti társasgépkocsiforgalom, amikor a mikelakai panaszára a városi közüzemek igazgatósága elhatározta, hogy a városi gépkocsi-üzem egy kocsiját jövőben a hegyaljai villamosvasut megállójától Mikelakáig járatja.

Ezzel kapcsolatban a városi közüzemek igazgatósága a következő közleményt hozta nyilvánosságra: A mikelakai közuti társasgépkocsi tulajdonosainak tudomására hozzuk, hogy a városi járatokat erre az utvonalon is kiterjesztettük. A jövőben az összes községi kezelésben lévő kocsikon átszállójegyet bocsátanak ki ebben a viszonylatban is, úgy hogy a közönség Mikelakáról olcsón közelítheti meg a város bármelyik pontját. A hegyaljai villamos megállójától Mikelakáig, illetve vissza ugyan ezen az utvonalon 4 lei a vonaljegy. Átszállás az 1-es járatra a hegyaljai villamos megállójánál történik. Az átszállóhelynél 5 percenként áll kocsik az utasok rendelkezésére, hogy a városba folytathassák utjukat, tehát a közönségnek nem kell várakoznia, hogy gyorsan megközelíthesse a város központját. Ezenkívül a mikelakai közönség ezen a vonalon a községi közuti személyszállítás valamennyi kedvezményét élvezheti, igénybeveheti a nagy árleszállítással kibocsátott bérleteket és az olcsó jegyfüzeteket. A mikelakai vonalon a városi társasgépkocsik 15 percenként közlekednek.

— Összpontosították Temesvár városi közüzemét. Temesvárról jelentik: Megirta az Aradi Közlöny, hogy Temesvár városa kisebb üzemeit és vállalatait, így a tejgyárat, temetkezési vállalatát, téglagyárat, számszerint tízet összpontosította és egy igazgatás alá helyezte. A város az összesített vállalatok igazgatójává ideiglenesen Disela Pavel pénzügyi tanácsost nevezte ki. A tíz vállalat közé tartoznak a város mozgóképszínházai, a Capitol és az Apollo mozik is, melyek tudvalevőleg évek óta nagy ráfizetéssel működnek. A mozik igazgatója, Pop Amos nyugalmazott ezredes, tegnap megkezdte szabadságát, melyről már nem tér vissza, mert december elsejével nyugdíjba megy.

Legújabb sport!

Megváltoztatták a magyar válogatott csapatok összeállításait

Budapestről jelentik: A szombat-vasárnapi román-magyar válogatott mérkőzésekkel kapcsolatban a magyar csapatok válogatói: v. Ginzery és Fábán lényeges változtatásokat eszközöltek a csapatok összeállításain. Az A) csapatba a szegedi Tóth mellé még két Tóth került és pedig a Taxlok középfedezője, valamint az újpestiek balszélsője. A két csapat összetétele az alábbi:

A) CSAPAT: Tóth — Pákozdy Biró — Pázmány, Tóth, Dudás — Ádám, Sárosi dr. Kolláth, Zsengellér, Tóth.

B) CSAPAT: Csikós — Olajkár I. Pohár — Baróti, Sárosi III. Szalay II. — Kincses, Nemes, Hidas, Süttő, Tolva.

Romániában tartózkodó német állampolgárok figyelmébe!

Bucurestiből jelentik: A hatóságok felkértek a Romániában állandó lakhellyel bíró német állampolgárokat, hogy utleveleiket vizumoztatás végett mutassák be. A be- és kiutazásra feljogosító vizum díjtalan és azokat a külföldi német követsegek adják meg.

A német követség közli, hogy az érvényes cseh-szlovák utlevelek tulajdonosai kötelesek régi utleveleiket új protektorátusi utlevelre kicserélni. Hogy zavar ne keletkezzen, figyelmeztetik mindazon utleveltulajdonosokat, akinek utleveleit német hivatalok nem érvényesítették, hogy azokat becserelni tartoznak. Ez a művelet a német követség utlevelosztályán Str. Wilson 9., történik. Az illetők két fényképet, régi utlevelüket és esetleg állampolgárságaikra vonatkozó iratot kötelesek magukkal hozni.

— Az aradi hadkiképzési parancsokait közli mindazokkal az 1940-es és régebbi korosztályhoz tartozó hadköteles fiakkal, akik tanulmányi szabadságot élveznek, de az esedékes katonai illetékeket ezideig nem fizették, amennyiben október 25-ig nem tesznek eleget ezen kötelezettségüknek, akkor elvesztik azt a kedvezményt, hogy újabb tanulmányi szabadságot kapjanak és ez év november elsején be kell vonulniuk. Ugyancsak felszólítják mindazokat az 1939-es és régebbi korosztályhoz tartozó hadköteles fiakat is, akiket az 1938—1939-es évre tanulmányuk folytatása céljából mentesítettek a bevonulás alól, hogy az esedékes katonai illetéket a legrövidebb időn belül teljes egészében fizessék meg.

SPORT KÖZLÖNY

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, OKTÓBER 18.

Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés háztartási és orvosi tanácsok. 12-10 Északi zenei lemezek.

Bucuresti. Radio-Romania. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.10: Vasile Julea zenekara. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: Vokálzenei lemezek. 19.30: Teodorescu négyes kamarazenekara. 20: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio-Romania. 20.10: Cezar Petrescu előadása. 20.15: Tahiti ritmusok. Lemezek. 20.45: Hírek, sportközlemények. 21: Radulescu vokálnégyes. 22.30: Hírek. 22.50: Tánclemez. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, közlemények, hanglemezek, éttrend. 11: Hírek 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Laskó Emil énekegyüttese. 13.40: Hírek. 14: A Melles Béla-zenekar műsora. 14.20: Időjelzés, időjárásjelentés, vizállásjelentés. 15.30: Hírek. 17.15: Djákfejóra. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: A rádió szalonzenekara. 19: Liszt Ferenc élettársa. Haraszi Emil dr. előadása. 19.30: Kurina Simi cigányzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Esznerantó nyelvű előadás. 20.50: Galánffyné Hoor Terpis Erzsébet énekel zongorakísérettel. 21.15: Utolsó pogányok. Történelmi hangjáték három részben. 22.40: Hírek, ügétversenyeredmények. Pertis Pál cigányzenekara muzsikál. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Hanglemezek.

Budapest II. 19.30: Olasz nyelvoktatás. 20.30: Kurina Simi és cigányzenekara. 21: Hírek. 21.20: Katonazenekar. 22.35: Időjárásjelentés.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 19.

Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok.

Bucuresti. Radio-Romania. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.10: Rádiózenekar. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Thibaud Casals és Cortot hangverseny lemezekről. 19.40: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio-Romania. 19.50: G. Niculescu Basu olasz dalokat énekel. 20.25: Maria Merinescu-Moreanu énekel. 20.45: Hírek, sportközlemények. 21: Em. Ciomac ismerteti a szimfonikus hangverseny programját. 21.25: A Filharmonica szimfonikus zenekar hangversenye. 22.10: Hírek. 22.30: A zene folytatása. 23.10: Lemezek. 23.45: Hírek külföldre francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, éttrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Bak László zongorázik. 13.40: Hírek. 14: A rádió szalonzenekara. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 15.30: Hírek. 17.15: A lánvos ház vendéglátása. Szily Leontin előadása. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Lakatos Tóni és Misi cigányzenekara. 19.20: Budai Mandolinzenekar. 19.55: Háztartási időszéri tanácsadó. 20.15: Hírek. 20.25: Albert Ferenc hegedül zongorakísérettel. 20.50: Egy Shakespeare-tragédia. Részletek Szabó Lőrinc új Macbeth-fordításából. 21.25: A Beszkárt Közművelődési Egyesület férfikarának műsora. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Dohnányi Ernő és Kerpely Jenő zongora-gordonka-szonáta estje. 24: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven. 0.25: Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 19.25: Angol nyelvoktatás. 19.55: Jazzdalok hanglemezeiről. 20.30: A magyarországi népkönyvtárak. Czako István dr. előadása. 21: Hírek. 21.20: A tudomány műhelyéből. Felolvasás. 21.50: Kamarazene hanglemezeiről. 22.35: Időjárásjelentés.

Ittassággal vádolta meg az Unirea Tricolor Muresan Antont, az AMTE—U. Tricolor mérkőzés játékvezetőjét

A vasárnapi bucarestii AMTE—Unirea Tricolor mérkőzés után a bucarestii csapat vezetői nagy elkeseredéssel látták csapatuk vereségét és különösképpen az örte le őket és a csapatot, hogy a mérkőzés utolsó percében elért harmadik gól állítólagos lesről esett. Az Unirea Tricolor egyik vezetője annyira meglepedkezett magáról, hogy különböző szidalmakon kívül amellyel Muresan Antont, a mérkőzés játékvezetőjét illette, azzal is megvádolta a bírót, hogy ittasan vezette a meccset. Ezt a kissé komikusan ható vádat Muresan játékvezető nem hagyta elmenni a füle mellett és követelte,

hogy azonnal vizsgálják meg és állapítsák meg, hogy nem ittas. Muresan Anton a szövetségi kiküldött kíséretében a mérkőzés után a szövetség irodájába ment, ahol a szövetség orvosa megvizsgálta a játékvezetőt és megállapította, hogy az ellene emelt neveléses vád alaptalan és erre vonatkozólag bizonyítványt is adott.

Az Unirea Tricolor vezetőjének példátlan rágalma méltó feihaborodást kelteett sportkörökben, főleg azonban a játékvezetők körében és hír szerint az ügynek a szövetség előtt még folytatása is lesz.

HETI MŰSOR:

Vasárnap, a román—magyar válogatott mérkőzés napján a nemzeti bajnokság küzdelmei szünetelnek és kupaforduló kerül lebonyolításra. Természetesen azért folytatódnak a kerületi bajnokság küzdelmei és a vasárnapi műsort alább adjuk:

ROMÁN KUPA: Gloria—Meşalospot (Ferdinand).

KERÜLETI I. OSZTALY: Egyetértés—Tricolor, Transilvania—Banatul, ATE—Unirea, Titanus—Astra.

KERÜLETI II. OSZT.: Vulturul—Fortuna (?)

IFJUSÁGI BAJNOKSÁG: Gloria—Unirea, AMTE—ATE, Crisana—Astra, AAC—Egyetértés, Hakoah—Tricolor, Titanus—Transilvania.

Az ATE került az ifjúsági bajnokság élére

Az alkerületi ifjúsági bajnokságban továbbra is nagy küzdelmek folynak és ezúttal a tornászok csapata került az élre. A harc főleg az első öt csapat között folyik és miután hétről-hétre meglepetésszerű eredmények adódnak, a sorrendben csaknem minden héten változások állnak be. A vasárnapi forduló után így alakult a bajnoki táblázat:

1. ATE	6	5	1	—	26	5	11
2. Gloria	6	5	—	1	29	3	10
3. Hakoah	7	4	2	1	26	14	10
4. Olimpia	7	5	—	2	25	15	10
5. Unirea	6	4	1	1	15	14	9
6. Transilvania	6	3	1	2	16	10	7
7. AMTE	7	3	1	3	20	15	7
8. AAC	6	2	—	4	6	9	4
9. Titanus	7	2	—	5	16	27	4
10. Astra	5	2	—	3	15	15	4
11. Egyetértés	6	2	—	4	9	22	4
12. Crisana	6	1	—	5	8	31	4
13. Tricolor	7	—	—	7	7	38	—

9:7 pont arányban a németek nyerték a német magyar ökölvívó-versenyt

A magyar ökölvívó válogatottnak ezalkalmat sem sikerült visszavágni az eddig elszenvedett vereségeikért. A jól előkészített és jobbára fiatal erőkből álló német ökölvívó válogatott csapat 9:7 arányú győzelmet vívott ki Budapesten. Részletes eredmények:

Légsúly: Podány (m)—Obermauer (n) eldöntetlen. Az est legszebb harcának bizonyult a dublini EB. második helyezettjének és a magyar bajnoknak mérkőzése.

Harmatsúly: Hein (n)—Bondi (m). Pontozással győz a német versenyző, aki kiszurkálta Bondit. Pehelysúly: Frigyes (m)—Graaf (n) eldöntetlen. Igazságos eredmény.

Könnyűsúly: Tritschak (n)—Bene (m). A magyar versenyző nem jutott döntő ütéshez és így pontozással győzött a technikailag jobb német.

Váltósúly: Mándi (m)—Raeschke (n), eldöntetlen.

Középsúly: Pepper (n)—Csontos (m). Az európai élversenyzők közé tartozó Pepper kiütéssel győzött a könnyelműen versenyző Csontos ellen.

Fénehézsúly: Szigeti (m)—Schmidt (n). Szigeti pontozással győzött.

Nehézsúly: Ten Hoff (n)—Nagy (m). Győzött kiütéssel a német versenyző.

O Millvoj vezeti a Gloria—Metalospot kupa-mérkőzést. A központi bíróküldő-bizottság kijelölte a vasárnapi kupamérkőzések játékvezetőit és ezek szerint a Gloria—Metalospot kupa-meccset, amelyet Aradon bonyolítanak le, a temesvári Millvoj vezeti.

O Turisztika. Az Erdélyi Kárpát Egyesület vezetősége értesíti tagjait, hogy vasárnapra tervbe van véve egy Debela-gorai túra.

A HÉT TIZENEGYE

A Gazeta Sporturilor ezen a héten összeállított legjobb tizenegyenek aradi tagja is van. Batrin, az AMTE szélsője személyében. A lap szerint ez a csapat a következő:

Szadovszki — Sfera, Negrescu — Demetrovici, Juhász. Kert — Ene (?), Reiter, Bodola, Petea Valcov, Batrin.

A magyar bajnokság jelenlegi állása:

1. Ferencváros	5	4	0	1	17:	5	8
2. Szeged	5	3	1	1	8:	5	7
3. Elekpromos	5	2	2	1	10:	8	6
4. Ujpest	5	2	2	1	14:	10	6
5. Kispest	5	2	2	1	15:	11	6
6. Haladás	5	3	0	2	15:	6	6
7. Hungária	5	1	3	1	12:	11	5
8. Taxi	5	2	1	2	11:	10	5
9. Törekvés	5	2	1	2	8:	10	5
10. Gamma FC	5	1	2	2	6:	9	4
11. Szolnok	5	2	0	3	8:	11	4
12. Nemzeti	5	2	0	3	7:	9	4
13. Kassai AC	5	1	0	4	3:	12	2
14. Bocskai	5	1	0	4	3:	16	2

O A TCR megnyerte mindkét teniszkupa-döntőt. A Camarasescu és Caracostea teniszkupa döntőinek második napján a TCR mindkét döntőben egyformán 4:0-ra vezet a Politechnica ellen. Részletes eredmények: Camarasescu-kupa: Tănăsescu, Viziru—Botez, Rurac 4:6, 6:4, 6:1, 6:4. Schmidt—Rurac 6:2, 6:3, 6:2. Caracostea-kupa Unamian—Canella 6:4, 4:6, 6:1. Bereczky—Winkler 6:3, 6:3.

A zlotyt kivonják a forgalomból és kincstári jegyekre cserélik ki

Berlinből jelentik: A német hatóságok szeptember 23-iki rendelettel a zloty helyett új fizetési eszközt vezettek be a lengyel területen. A zloty 50 pfeninggert váltják be, tehát 1 márka 2 zloty ér. A lengyel terület pénzellátását a Birodalmi Hitelpénztár végzi, mely átvette a Banka Polski, a lengyel jegybank fiókjait. A beváltás birodalmi pénztárjegyekben történik és ennek fedezetét a német állam által hitelezett 1 milliárd márka, továbbá a Birodalmi Banknál és a Német Elszámolási Pénztárnál nyílt hitelek képezik.

Az új kincstári jegyek a lengyel területeken már forgalomban vannak és a legmagasabb címlet 20 márkás, a legkisebb 30 pfening. Megkezdődött a zloty fokozatos beváltása és a tranzakció alól a sziléziai terület mentesül, mivel az ide behatóló kincstári jegyeket birodalmi márkára cserélik be.

A Birodalmi Hitelpénztár egyébként is a Lengyel Bank utódlásába lépett és kölcsönügyleteket is kezdett, hogy az ujjáépítést és az új német településeket elősegítse. Ecélből a Hitelpénztár vezérképviselőt állít fel Varsóban, ahova a Birodalmi Bank, a birodalmi pénzügyi és nemzetgazdasági minisztériumok kiküldöttet neveznek ki.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal, sem a szerkesztőség.

Az Ujaradi Takarékpénztárnak Ujaradon, Calea Banatului 20. szám alatti helyiségében 1939. október 20. napján délután 3 órakor nyilvános árverésen eladatnak pénzszekrények, asztalok, íróasztalok, szekrények, padok, másolóprés, fogas, könyvvállvány, puldok és márványlapok, székek, fa-lióra, villanycsillárok, 1 otomás fotelekkel, tükör, stb.

Hirdessen
az Aradi Közlöny-ben

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Részletes tájékoztatót küldött a minisztérium Aradra az új külkereskedelmi rendszer végrehajtásáról

Milyen esetekben bonyolítható le a külkereskedelem a helyi árvizsgálóbizottságok engedélyével? — Az október 1-e előtti transzfer-láttamozások továbbra is érvényben maradnak

Az aradi vámhivatalhoz megérkezett a pénzügyminisztérium leirata, amelyben a nemzetgazdasági minisztériumnak az új külkereskedelmi rendszer életbeléptetésével kapcsolatos rendelkezéseit ismerteti.

A rendelet közli, hogy október 17-iktől kezdve export csak kiviteli engedély alapján eszközölhető. Az alábbi termékekre vonatkozóan a kiviteli engedélyeket az ujonnan létesített külkereskedelmi hivatal adja ki: 1. Élőállatok (1—23 vámtétel.) 2. Gabonafélék, fűszerek és azok termékei (281—305 vámtétel.) 3. Magvak (306—327 vámtétel.) 4. Fa és faárú (623—726 vámtétel.) 5. Ásványi tüdőanyagok, petroléum és petroléumtermékek (997—1927 vámtétel.)

A többi kiviteli cikkekre a helyi árvizsgálóbizottság adja meg a kiviteli engedélyt az A. B. C. D. nyilatkozatok láttamozása által. A külkereskedelmi hivatal által kiállított kiviteli engedélyek esetében a helyi árvizsgálóbizottság megvizsgálja a kivitelre kerülő áru minőségét, valamint azt, hogy a kivitel valóban az engedélyben szereplő személy végzi. A kivitel csak akkor engedélyezhető, ha az egységárak egyeznek az engedélyben foglalt árakkal vagy magasabbak azoknál.

Ami a behozatalt illeti, a behozatalt szabályozó igazgatóság által kiállított behozatali engedélyek az azokban foglalt határidőig érvényben maradnak. Október 17-iktől kezdve a vámhatóságok kivétel nélkül mindazon árucikkek behozatalát megengedik, amelyek 1939. október elsején nem voltak kontingentiálva és amelyekre vonatkozóan behozatali vámdéklarációkat nyújtanak be. Ezeket kivül az importőr még egy nyomtatványt köteles benyújtani, amelynek rovatait ki kell töltsen. Az ebben szereplő adatok meg kell feleljenek a behozatali vámnnyilatkozatban szereplő adatoknak.

A vámhivatalok csak azon áruk behozatalát

utasíthatják el, amelyek behozatala a vámtörvény és a vámtarifa értelmében tilos. Ezeket kivül visszatartíthatják azokat a nem kontingentiált árucikkeket, amelyeket Belgiumból, Dániából, Svájcban, Franciaországból, Hollandiából és Palesztinából akarnak behozni. Mindezek esetében az importőr köteles előbb egy, a külkereskedelmi hivatal behozatali szabályozó igazgatósága által láttamozott számlát felmutatni. Ez a láttamozás helyettesíti a jövőben a Banca Nationala transzfer-láttamozását, amely az ilyen behozatok esetében eddig kötelező volt. A Banca Nationala által október 1-e előtti eszközölt transzfer-láttamozások az eredetileg megállapított határidőig maradnak érvényben.

A kontingentálás alá eső árucikkek behozatalára vonatkozó engedélyeket a jövőben a külkereskedelmi hivatal behozatali szabályozó igazgatósága adja ki. Ebben az esetben a vámnyilatkozat benyújtásával egyidejűleg az importőr egy külön űrlapot is ki kell töltsen, amelynek adatai teljesen egyezők kell legyenek a vámnnyilatkozattal. A vámhivatalok továbbra is kötelesek a behozott áruk árát ellenőrizni. Abban az esetben, ha megállapítják, hogy nem a valóságnak megfelelő árakat vallottak be, kihágási jegyzőkönyveket vesznek fel és ezeket a külkereskedelmi hivatalhoz juttatják.

A helyi árvizsgálóbizottságok által engedélyezett kivitel alkalmával a három százalékos illetéket a vámhivatalok a vámnnyilatkozat elfogadásával egyidejűleg hajtják be és ezeket az összegeket a Banca Nationala pénztárához kell eljuttatni a nemzetgazdasági minisztérium számlájára. A helyi árvizsgálóbizottságok engedélye alapján történt behozatal alkalmával esedékes 3 százalékos illetéket a vámhivatalok ugyancsak a vámnnyilatkozatok átvételével alkalmával hajtják be.

A zeneszerzők egyesülete lényegesen emelte a zeneszerzői illetéket

Az Aradi Vendéglősök Szindikátusa a több hasonló érdekképviselővel szerdán kihallgatáson jelenik meg az ügyben a művészeti miniszter előtt

Egy és két le'es blokk-rendszert akar bevezetni a zeneszerzők egyesülete a vendéglőkben

Az Aradi Vendégiparosok Szindikátusa a közelmúltban 158—1939. szám alatt átíratot kapott a romániai zeneszerző egyesület vezetőjétől, amely az átíratban közölte hogy október elseji hatállyal lényegesen felemeli a vendéglők és egyéb látványosságok helyek által fizetendő zeneszerzői illetéket. Ez az emelés az első és másodosztályú vendéglők esetében az eddigi illeték négyszerese, míg a harmadik és negyedik osztályú vendéglőknel az eddigi illetéket negyven százalékkal emelik.

Közli az átírat, hogy az első és másodosztályú vendéglőknel teljesen új rendszert akarnak bevezetni. Eszerint a vendéglősök jegyeket kötelesek vásárolni a zeneszerző egyesülettől. Az elsőosztályú vendéglőknel egy jegy ára 2, míg a másodj osztályúaknál 1 lei. A számla kifizetése alkalmával a vendégnek annyi ilven jegyet kell megvásárolniok, ahány személy volt a társaságban. Így tehát egy ötagu társaság a fogasztás összegén felül külön tíz lei zeneszerzői illetéket köteles fizetni egy elsőosztályú vendéglőben a számla kifizetésével.

A zeneszerző egyesület azt hangoztatja, hogy ez a rendszer a vendéglősök szempontjából is előnyös, mert még kereshetnek is rajta. A jegyeket ugyanis 20 százalékos bonifikációval adják. Egy elsőosztályú vendéglő például,

amely eddig például ezer lei zeneszerzői illetéket fizetett havonta, köteles minden hónapban négyezer leit jegyekért kifizetni a zeneszerző egyesületnek, de ezért a négyezer leiert ötezer lei ára jegyet kap, vagyis a jegyek eladása során ezer leit keres.

A vendéglősök ezt a rendszert nem akarják elfogadni mindenképp azért, mert az illeték emelését nem látják indokoltnak és jogosnak, másrészt pedig azt hangsúlyozzák, hogy ezáltal a közönséget terhelnék meg súlyosan. Nem kívánható meg ugyanis, hogy a közönség külön díjat fizessen a vendéglőben a zenéért. Ezenkívül azonban az említett jegyek megvásárlása a vendéglősök számára anyagi kockázattal jár. Az eddigi illetékek négyszeresének megfelelő összeget az első s másodosztályú vendéglőknek ugyanis mindenképp ki kell fizetniük. Arra természetesen nincs biztosíték, hogy a vendéglőnek egy hónap folyamán annyi látogatója lesz, hogy a vendéglős a jegyekért adott összeget visszakaphassa. A harmadik és negyedosztályú vendéglőknek a helyzete még kedvezőtlenebb, mert ezeknek illetékét 40 százalékkal emelték, és ha ezt a többletet be akarják hozni, akkor nekik is át kell térniük a jegyrendszerre, ami viszont azt vonja maga után, hogy a régi illeték négyszeresét előlegezzék.

Mindezekre való tekintettel az ország vendégiparosai elhatározták, hogy Zigre Nicolae művészeti miniszter közbenjárását kérik annak érdekében, hogy az eddigi rendszer maradjon érvényben és ezért szerdán kihallgatáson jelennek meg a miniszter előtt. A küldöttség tagjai sorában az Aradi Vendéglősök Szindikátusa is képviselteti magát. A vendégiparosok rávilágítanak arra, hogy az új rendszer bevezetése esetén zeneszerzők elbocsájtására kényszerülnek, mert nem engedhetik meg maguknak azt, hogy zeneszerzői illeték címén egy magánegyesületnek közel annyit fizessenek, mint amennyit állami egyenes adójuk kitesz.

A céhtörvény-tervezet

119. szakaszának jelentősége

Az Aradi Közlöny legutóbbi számában már megemlékeztünk azokról a tárgyalásokról, amelyek a magyar parlamenti csoport tagjai Bucurestiben a céhtörvény módosításával kapcsolatban folytattak és jelentették azt is, hogy a törvénytervezet 119. szakaszára vonatkozólag módosító javaslatot terjesztettek Argetoianu miniszterelnök és Ralea munkaügyi miniszter elé.

A módosító javaslatnak a romániai kisebbségi magyarság szakmai szervezkedése szempontjából rendkívüli a jelentősége. Ez a szakasz ugyanis elvben azt biztosítja, hogy a magyarság jogot nyer a szakmai céhek keretében magyar alosztályok szervezésére, aránylagos képviseletet kap a céhek vezetésében és — ami döntő jelentőségű — az eddigi magyar érdekképviselőket, köztük az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet, változatlanul megőrzi jogi személyiségüket és működésük elé akadályok nem gördülnek. Külön kell kihangsúlyozni, hogy a céhek magyar alosztályai jogot nyernek ugynevezett uniók, szövetségek alakítására.

A magyar parlamenti csoport tagjainak előrelátása gondoskodott azonban arról is, hogy a most alakulóban levő magyar iparos és kereskedő szövetség beilleszkedhessen az új törvény által szabályozott cég-rendszerbe.

Az említett szakasz megvilágítása véget az alábbiakban annak teljes szövegét közöljük:

1. A 119. szakasz kiegészítése:

A törvény általános rendelkezésével összhangban a jelenleg működő Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet jogi személyisége a jelen törvény erejénél fogva újból elismerést nyer és így az alapszabályaiban foglalt rendelkezések szerint működését tovább folytathatja, a meglévő, vagy ezután megszerzendő vagyonának szabad rendelkezése mellett. Ugyanígy elbírálás alá esnek és így ugyanolyan jogok illetik meg az Erdélyi Muzem Egyletet, illetve a meglévő iparos- és kereskedő-egyesületeket, otthonokat és társulatokat, amelyek különben a 119. szakasz rendelkezései alá esnek. Az említett magyar iparos- és kereskedő-egyesületek jogosultak egy országos szövetséget alakítani.

2. Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet a törvény alapján megbízást kap a létesítendő céhek magyar földműveséből álló magyar alosztályának országos és helyi szervezeteinek a kiépítésére. Ugyanez a jog illeti meg az Erdélyi Muzem Egyletet a szellemi foglalkozásnakra, valamint a létesítendő iparos- és kereskedő-szövetséget az iparosokra és kereskedőkre nézve. A magyar munkásokból létesítendő szövetséget ugyanezek a jogok illetik meg.

3. Ez a négy kategória, mint a magyar alosztály arányos képviseletet nyer a szakmai szervezetek egész hierarchikus fokozatán és ezen képviselet szerint részesülnek a törvény 12—19. szakaszaiban előírt kötelezettségekben és jogokban is.

4. A négy magyar alosztály első igazgatása magyar nyelven történik.

5. Az egyes alosztályok tagjainak cég-tagdíjai a meglévő négy szövetséget külön-külön illetik, melveket a törvény által megállapított feltételek mellett és meghatározott célokra kell fordítani, ugyanígy a céheket törvényileg megillető más arányos támogatás is.

6. Mivel a négy magyar alosztály csak magyarokta vidéken szervezhető, így a Szamos, Maros, Temes és Buccegi tartományok területén működő alosztályok egy-egy Uniót alkotnak.

Az így létesített uniók az általános unióknak magyar alosztályalt képezik

— ŐSZIVÁSÁR ARADON. Arad város vezetősége úgy intézkedett, hogy az idei őszi vásárt november 3-tól 7-ig rendezzék meg. November 3-án szarvasvásár, 4. és 5. napján, kizárólag aradi kereskedők számára. Negyedikétől a vidéki kereskedők is részvehetnek a vásáron, ötödike, vasárnap lévén, munkaszüneti nap és így a vásár szünetel, hatodikán és hetedikén pedig kizárólag áruvásár tartható.

Magyaránvú buzakivitel bonyolítanak le Németországba és Angliába

A Nemzeti Szövetkezeti Intézet országsszerte folytatja a buzahevásárlásokat, ugyanakkor pedig magyaránvú kivitel bonyolít le. Jelenleg folyik a Németország által rendelt 300 ezer tonna buza leszállítása. Ezt a mennyiséget Turnu-Severinben rakják hajókra. A galati-i, brailai és constantai kikötőkben pedig már megkezdtek az Anglia által megrendelt 100 ezer tonna buza leszállítását.

A Nemzeti Szövetkezeti Intézet engedélyt kapott arra, hogy Olaszországból nagyobb mennyiségű parasztnamutot és ugyancsak Olaszországból, valamint Görögországból gyarmatárut és olajat importáljon.

Három havi részletben fizetendő ki a likőr és parfüm gyártására használt szesz utáni forgalmiadó-különbözet

Az Aradi Közlöny legutóbbi számában megemlékezünk róla, hogy a likőr, rum, cognac, valamint parfümök gyártása alkalmával használt tiszta szesz utáni forgalmi adó felemelték és az erre vonatkozó minisztertanácsi jegyzőkönyv úgy intézkedett, hogy az érdekelt gyárosok kötelesek kimutatást készíteni raktáruk október 15-iki helyzetéről és árukészletük alapján kötelesek lefizetni az adó-különbözetet.

A rum, likőr, cognac, parfüm gyártására használandó egy liter tiszta szesz utáni különbözet literenként 7 lei. Abban az esetben, ha az esszenciák gyárosai a forgalmi adót a kész gyártermékek eladásakor fizetik ki és nem a szesz vásárlásakor, a 7 leies literenkénti különbözetet kívül a régi 11.50 leies literenkénti illeték is fizetendő. A habzó borok esetében literenként 17 lei a különbözet. A parfümök, kölnivizek céljaira használt szesz literje után 6 lei a különbözet. A kimutatás elkészítésekor elkészítendő a raktáron lévő áruk tartalmáról szóló számitás és minden 100 fok után kell kifizetni a fenti illetékeket.

A minisztérium rendelkezése értelmében az adókülönbözetek három hónap alatt fizetendők ki. Az első részletet azonnal le kell róni, míg a másik két részletet november és december hónapokban.

— Ötvenszázalékos utazási kedvezmény a belgrádi nemzetközi vásárra. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága október 14. és 28-a közötti időre ötvenszázalékos utazási kedvezményt engedélyezett a belgrádi őszi nemzetközi vásárra. Elutazásnál egész jegyet kell váltani, melyet a vásár igazgatóságánál lát tamoztatni kell, mellyel azután díjtalanul lehet hazatérni.

= Egyes árukat kivonnak a közszükségleti cikkek sorából. A legfelsőbb spekuláció-bizottság a nemzetgazdasági minisztériumban ülést tartott és ezen többek között azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy egyes árucikkeket kivonjanak a közszükségleti cikkek listájából. Ugy döntöttek, hogy a különböző íkrákat ne vonják be a haltermékek sorába és kivonják a maximálás alól a külföldi ásványvizeket is. A végső döntést azonban az ügyben csak néhány nap múlva hozzák meg, amikor is közzé teszik a közszükségleti cikkek sorából kivont áruk listáját.

Legújabb jelentéseink:

Churchill alsóházi előadása a német buvárhajó-flotta működéséről

Londonból jelenti a Rador: Az angol alsóházi keddi ülésén Churchill, az admirális első lordja beszámolt a Royal Oak nevű csatahajó elsüllyesztéséről. Miután hasonló értelemben számolt be mint lord Slatfield a lordok házában, hozzátette:

— Egyelőre csupán feltevések vannak arról, hogy miként tudott az elsüllyesztést végrehajtó német buvárhajó a kikötő védővonalán átjutni. Ha tekintetbe vesszük, hogy a világháborúban szerzett tapasztalatok során bebizonyosodást nyert a kikötő védeltsége, a német tengeralattjáró behatolását jelentős technikai merészségnek és ügyességnek vagyunk kénytelenek elismerni. A Scapa Flow-i kikötőben bizottság vizsgálja felül az eset körülményeit. Amit most Önöknek mondok, a vizsgálóbizottság jelentésében foglaltak alapján módosulást szenvedhet.

— Időközben a megindult vizsgálat — folytatta beszámolóját Churchill — nem vezetett eredményre. Mégis, bizonyos idő elteltével meg lehet állapítani, hogy a kikötő nincsen veszélyeztetve, mivel az oda behatoló tengeralattjáró bizonyos idő múlva kényszerülve lesz, hogy a felszínre emelkedjék oxigénpalaokjainak megtöltése végett, vagy pedig a biztos pusztulásnak lesz kitéve. A jelen pillanatban megtesznek minden biztonsági intézkedést, mely az elmúlt háborúban hathatósan bizonyult. Egy bizottság tanulmányozza a kérdést, annak műszaki részleteiben.

Ezután Churchill beszámolót tartott a buvárhajók elleni háború eredményéről. Az elmúlt hét

végén a német buvárhajók tevékenysége ismét felújult, miután 15 napon át azt főleg a semleges hajók ellen fejtették ki. Négy gőzhajó, közöttük kettő francia, szombaton és vasárnap a nyugati partok közelében elsüllyedt, míg három másikat megtámadtak, de ezeknek sikerült megmenekülniük. Az elsüllyedt brit hajók tonnatartalma 13 ezer tonnát tesz ki. A tengerőrségi hivatal nem szolgálhat pontos számokkal az elsüllyedt német buvárhajókról, de az ezek elleni harc egyre élelkebb lesz. Például a múlt héten négy német buvárhajót romboltak szét, amelyek közül kettő a német flotta legnagyobb és legújabb buváregysége volt. A legutóbbi háborúban nem sikerült ilyen rombolási arányszámot elérni. A múlt hét folyamán elért eredménnyel — mondhatjuk — hogy a háború kezdete óta 13 német buvárhajó süllyedt el és még több szenvedett sérülést. Ezek a számok mindenesetre kisebbek, mint a valóság. Az eddig működésbe jött buvárhajók a német flotta tengeralattjáró egységeinek kétharmad részét teszik ki. A francia tengerészet hasonlóképpen aktív volt és mindenesetre áldozatokat szedett a német tengeralattjárók sorából, de nem tartozik rám, hogy e tekintetben számokkal szolgáljak. Röviden, úgy hiszem, hogy a mozgásba jött 60 német tengeralattjárónak körülbelül egyharmada elsüllyedt, vagy súlyosan megsérült. Ezeknek az egyötöde a legnagyobb és legmodernebb hajók sorából került ki. (Rador.)

Kiújult a küzdelem a japán és a szovjet-mongol csapatok között

Páris. A Havas hírszolgálati iroda a következő jelentést adja Sanghaiból: A Moszkvában augusztus hónapban megkötött szovjet-japán-mandzsú egyezmény határideje október 8-ával lejárt és a tevékenység újból kezdetét vette. A japán csapatok több he-

lyen átlépték a mongol határt, azonban a szovjet-mongol csapatok a japánokat visszaverték és átmentek a mandzsú határon. Október 12-én szovjetorosz repülőgépek az egyik japán repülőteret bombázták.

Bastianini látogatása Halifax lordnál

London. Bastianini az új londoni olasz nagykövet kedden délután látogatást tett Halifax lord angol külügyminiszternél. A Press Associated híradása szerint a látogatás csupán udvariassági jellegű volt.

Politikai internáló-tábort állítanak fel Svájcban

Bern. A svájci szövetségi tanács felhatalmazta a kormány igazságügyi osztályát, hogy

a hadügyminisztériummal karöltve egy internáló tábort létesítsenek. Ebben az internáló-táborban kapnának helyet a politikai menekültek is.

Az Eiffel-torony hadiszürkében

Páris. (Rador.) Az Eiffel-torony „háborús külsőt” ölt magára. Ugyanis, hogy a torony kevésbé legyen látható, a francia légvédelmi parancsnokság elrendelte, hogy az Eiffel-tornyot sötét hamuszürke színre fessék át.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések **szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés **szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő

ALKALMAZAST NYER

Román leány tanulóknak felvétetik. Békés-szálon, Urania-mozsi épület. 4743

Gyermektelen házaspárt nov. elsejére keresek házmesternek. Csak megbízható és szerelési munkákhoz értők jelentkezzenek. Cim a kiadóban. 4741

LAKÁS

Lakótársnak vennék magános urinőt. Úzv. Bugariu őrnagyné. Str. Muciu Scaevola 6. 4738

Háromszobás, modern lakás Str. Bolintianu 4. sz. alatt nagyon olcsón kiadó. 4736

Újonnan festett, háromszobás, fürdőszobás, összkomfortos lakás azonnalra kiadó, vagy novemberre. Str. Gh. Ionescu 18. 4745

Bul. Carol 25. számú új házban, földszinten kiadó garconlakás. teljes összkomforttal. 4744

Különbejáratu, uccai, butorozott uriszoba, fürdőszoba használatl kiadó. Str. Gavra 20. 4739

Csinosan butorozott, különbejáratu szoba fürdőszoba használatl és teljes ellátással kiadó. Cim a kiadóban. 4735

Vesztőhelyi villában, a kert gondozása ellenében ingyen lakást adok. Irásbéli ajánlatokat Muzsai-üzletbe, a színházzal szemben. 4726

Kétszobás, fürdőszobás, udvari lakás Str. Stroescu 31. alatt kiadó. Bér 1100 lei Bővebbet: Str. Metianu 14. 4666

Kétszobás, modern, fürdőszobás, parkettás, összkomfortos, uccai lakás nov. 1-re kiadó. Str. Consistorului 35. Ház-tulajdonos. 4733

Uccai háromszobás, parkettás lakás II/emeleten nov. 1-től, esetleg előbb is kiadó és egy garconlakás előszobával, fürdőszobával. P. Avram Iancu 5-6. I. em. 4575

VÉTEU-ELADÁS

Káposztáshordó, összecsukszó vaságy, sezlon-alvász és egy kétszárnyas dupla ablak, tokkal együtt eladó. Str. Căza Vodă 20.

Veszek modern könyveket, könyvtárakat, szakkönyvtárakat bármely nyelven. Cimeket „Clujl antikvárius” jel-igére kérem leadni. 4742

Veszek, eladok és cserélek: használt kerékpárokat, varrógépeket, gyermek-kocsit, villanygót és rádió elemet. Visszont-eladóknak nagy rabatt.

Petróliumfűzők szaküzletje!
MOTORICA, Calea Banatului 8. — 4625

Eladó: egy négyülékes, olajtengelyes hajókocsi, egy bőr fédfedeles hintó, egy 8 hektós boroshordó. Cim a kiadóban. 4740

INGATEAN

Jól jövedelmező házat megvételre keresek 800.000 leig. Cimeket a kiadóba kérek. 4746

Egy házhelyet a belvárosban megvételre keresek. Ugyanőkök kizárva. Cimeket a kiadóba kérek ármezijelöléssel. 4730

ÜZLET

Traffiknak alkalmas kis üzlethelyiség az új Casa Cercuală mellett kiadó. 4737

Főtéri üzlethelyiség kiadó. Cim a kiadóban. 4636

Társulnék!

Ipar- vagy kereskedelmi vállalathoz kisebb vagy nagyobb tőkével. Részletes ajánlatot „Szolid” jel-igére a kiadóba. 4734